

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
STOWARZYSZENIA ROZWOJU
I WSPÓŁPRACY REGIONALNEJ „OLZA” -
POLSKIEJ STRONY EUROREGIONU
ŚLĄSK CIESZYŃSKI - TEŠINSKÉ SLEZSKO
(1998 - 2010)**

Cieszyn, 2010 r.

© Copyright by Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie

Przygotowanie:

Zespół redakcyjny / Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie
Opracowano na podstawie załącznika do Uchwały nr 1/XL/2008 Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie z dnia 19.12.2008 r.

Redakcja tekstu: Justyna Staniek

Fotografie: Archiwum Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie

Wydawca: Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie,
Rynek 18, 43-400 Cieszyn

Opracowanie graficzne: Henryk Jasiński

Druk: Interfon Sp. z o.o., ul. Olszaka 5, 43-400 Cieszyn

Publikacja została dofinansowana ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa w ramach realizacji projektu „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko szkołą integracji europejskiej”

SPIS TREŚCI

1. Geneza powstania Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	4
2. Podstawy prawne, organizacyjne i finansowe funkcjonowania Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	4
3. Działalność Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	7
4. Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” a Euroregion Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko	9
5. Zarządzanie małymi i mikroprojektami przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	10
5.1 Wspólny Fundusz Małych Projektów w ramach Phare CBC	10
5.2 Fundusz Mikroprojektów Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czechy - Polska	14
5.3 Fundusz Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013	17
6. Działalność Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w dziedzinie turystyki	18
7. Inicjatywy z zakresu ochrony środowiska i infrastruktury wspierane przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	28
8. Projekty Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” o charakterze proeuropejskim	29
9. Projekty realizowane obecnie przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”	30
10. Podsumowanie	35
Shrnutí	36

1. Geneza powstania Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Początkowo współpraca na pograniczu polsko-czeskim rozwijała się głównie pomiędzy miastami: Cieszyn i Český Těšín. Od początku lat 90. XX w. wspólnie organizowano imprezy kulturalne, które integrowały mieszkańców np. „Święto Trzech Braci” (festyn nawiązujący do powstania Cieszyna), czy teatralny „Festiwal na Granicy”.

Do 1993 r. powstały *związki regionalne* samorządów gminnych, które stały się formalnymi, ponadlokalnymi partnerami współpracy. Po polskiej stronie był to Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej (z siedzibą w Cieszynie), który skupiał 12 gmin. Po stronie czeskiej powołano Radę Regionalną ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu (Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci) (12 gmin) oraz Związek Gmin Powiatu Karwina (Svaz obcí okresu Karviná) (13 gmin). Działalność tych organizacji doprowadziła do podpisania w mieście Český Těšín 23 marca 1993 r. pierwszej umowy o współpracy przygranicznych regionów Śląska Cieszyńskiego (zwanej także „porozumieniem o współpracy”). Porozumienie wyrażało idee wzajemnego współdziałania na pograniczu oraz zawierało listę dziedzin współpracy. Powołano także grupy robocze, które ustaliły priorytety działalności: przejścia graniczne, komunikacja drogowa i ruch turystyczny¹.

7 stycznia 1998 r. w trakcie tradycyjnego już corocznego spotkania przedstawicieli gmin i samorządów w miejscowości Kyjov k. Brna doszło do istotnego przełomu w relacjach polsko-czeskich na pograniczu. Wszyscy przedstawiciele gmin członkowskich zaakceptowali treść umowy, która miała powołać do życia euroregion na Śląsku Cieszyńskim. Strony uzgodniły, że nowy euroregion będzie nosił nazwę „Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko” i będzie to porozumienie dwóch podmiotów, jednego ze strony polskiej i jednego ze strony czeskiej.

Uzgodnienie zapoczątkowało wewnętrzne działania integracyjne między krajowymi organizacjami. Po stronie czeskiej było to konieczne, gdyż z jednej strony partnerami dotychczasowych umów były dwie organizacje samorządowe: Rada Regionalna ds. Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzyńcu (Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci) oraz Związek Gmin Powiatu Karwina, z drugiej zaś, zainteresowanie inicjatywą euroregionalną wyraziła trzecia organizacja - Związek Gmin Jablunkowskich (Sdružení obcí Jablunkovska). Po stronie polskiej nie było takich komplikacji ze względu na ukształtowany już organizacyjnie Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej. Chęć współdziałania w euroregionie zgłosiły także Jastrzębie Zdrój i Zembrzydowice.

Po stronie czeskiej trzy wymienione organizacje zawarły porozumienie w sprawie utworzenia trójczłonowej federacji Regionalnego Stowarzyszenia Współpracy Czesko - Polskiej Śląska Cieszyńskiego z siedzibą w Czeskim Cieszynie (Regionální sdružení pro česko - polskou spolupráci Těšínského Szelska, RSTS) - od 2008 r. Regionalne Stowarzyszenie Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego (Regionální Sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska, RSTS). Uzgodniono przy tym, że siedzibą nowego stowarzyszenia, jak i potem czeskiej części euroregionu będzie Český Těšín.

Po stronie polskiej negocjacje gmin Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej z Jastrzębiem i Zembrzydowicami doprowadziły do działań na rzecz utworzenia stowarzyszenia gmin o nazwie Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” (SRIWR „Olza”). Siedziba Stowarzyszenia, jak również siedziba polskiej części euroregionu, miała się mieścić w Cieszynie².

2. Podstawy prawne, organizacyjne i finansowe funkcjonowania Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Według *Ustawy Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 r.* - stowarzyszenie to dobrowolne, samorządne, trwałe zrzeszenie o celach niezarobkowych. Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Do prowadzenia działalności może zatrudniać pracowników³. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na następujących zasadach⁴:

- dobrowolności: brak jakiegokolwiek przymusu prawnego w sprawach zakładania i należenia do stowarzyszenia;
- samorządności: swoboda kształtowania struktury organizacyjnej, określania kryterium członkostwa, wyznaczania sobie zadań, celów, przyjmowania dowolnych (w ramach prawa) metod funkcjonowania itd.;
- trwałości: nie pozwala na zakwalifikowanie jako stowarzyszeń tych organizacji, które skupiają osoby w celu realizacji jednorazowego zadania. Zadania stowarzyszeń muszą być bowiem zadaniami długookresowymi, charakteryzującymi się niezależnością od upływu czasu;

¹ P. Dobrowolski (red.), *Współpraca transgraniczna i międzyregionalna województwa śląskiego*, Uniwersytet Śląski, Katowice 2004, s. 99.

² *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”*.

³ *Rozdz. 1, Art. 2, Pkt. 1,2,3 Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach*.

⁴ P. Samecki, *Prawo o stowarzyszeniach: komentarz*, Wyd. 2, Kraków Zakamycze 2002, s. 26-27.

- niezarobkowych celach: odróżniają ją najbardziej od pozostałych form prawnych funkcjonujących w gospodarce, których działalność regulowana jest głównie prawem cywilnym i prawem handlowym. Nie oznacza to jednak, że stowarzyszenia nie mogą prowadzić działalności gospodarczej. Polskie prawo dopuszcza taką działalność, jednak ma ona swoje ograniczenia. Warunkiem prowadzenia działalności zarobkowej przez stowarzyszenie jest przeznaczenie uzyskanego dochodu z prowadzenia działalności gospodarczej na podtrzymywanie celów statutowych.

Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” jest stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną, zarejestrowanym w Krajowym Rejestrze Sądowym. Jest ono dobrowolnym porozumieniem gmin i powiatów Rzeczypospolitej Polskiej, działających na rzecz rozwoju obszarów przylegających do granicy polsko-czeskiej w rejonie biegu rzeki Olzy⁵. SRIWR „Olza” jest organizacją pozarządową, działającą na zasadach non-profit.

SRIWR „Olza” funkcjonuje w oparciu o zasady określone w *Ustawie z dnia 7.04.1989 r. Prawo o stowarzyszeniach* oraz *Ustawie z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie terytorialnym*. Swoją działalność rozpoczęło 30 marca 1998 r. Według Statutu SRIWR „Olza” z 18.01.2008 r. członkami mogą być wyłącznie gminy i powiaty działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które popierają cele Stowarzyszenia i deklarują chęć uczestniczenia w jego pracach oraz przedstawiają uchwałę Rady Gminy (Rady Powiatu) o przystąpieniu do Stowarzyszenia⁶. SRIWR „Olza” może podejmować współpracę z wszelkimi podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz tworzyć swoje filie i oddziały⁷.

W dniu rozpoczęcia działalności przez SRIWR „Olza” jego członkami, a jednocześnie założycielami były gminy: Brenna, Chybie, Cieszyn, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Istebna, Jastrzębie Zdrój, Jaworzno, Skoczów, Strumień, Ustroń, Wisła, Zebrzydowice. Później przystępowały kolejno gmina Jasienica (1998 r.), Powiat Cieszyński (2000 r.) oraz gmina Godów (2003 r.). Siedziba SRIWR „Olza” od początku jego istnienia znajduje się w Cieszynie (aktualnie przy Rynku 18)⁸.

Władzami Stowarzyszenia są następujące organy⁹:

- organ stanowiący i kontrolujący działalność - Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia;
- organ wykonawczy i reprezentacyjny - Zarząd Stowarzyszenia;
- organ kontrolny - Komisja Rewizyjna.

Zarząd wykonuje swoje zadania za pomocą Biura Stowarzyszenia, które działa w oparciu o regulamin uchwalony przez Zgromadzenie. Biurem Stowarzyszenia „Olza” kieruje Dyrektor Biura (Koordynator/Kierownik Projektów), któremu podlegają: zespoły zadaniowe, Agencja Informacji Przygranicznej, Euroregionalne Centrum Informacji Europejskiej (schemat 1). Zgodnie ze Statutem źródłem dochodów SRIWR „Olza” są¹⁰:

- składki członków;
- dochody z majątku stowarzyszenia;
- dotacje, darowizny, zapisy;
- wpływy jednorazowe uzyskane ze sprzedaży części majątku;
- dochody z działalności gospodarczej;
- inne wpływy.

Podstawowym źródłem przychodów SRIWR „Olza” jest składka członkowska oraz dotacje w postaci refundacji poniesionych kosztów ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł. SRIWR „Olza” uzyskuje również przychód ze sprzedaży wydawnictw oraz pamiątek i gadżetów regionalnych w prowadzonej Agencji Informacji Przygranicznej.

Wysokość składki członkowskiej jest zróżnicowana. Gminy członkowskie wpłacają na rzecz SRIWR „Olza” składkę według jednej stawki mnożonej przez liczbę mieszkańców (składka członkowska na 2010 r. to 1,40 PLN od każdego mieszkańca). Wyjątek od tej reguły wprowadzono tylko dla powiatu ziemskiego (powiat cieszyński), który wpłaca składkę członkowską w wysokości 25% stawki płaconej przez gminy (schemat 2). Poziom uzyskiwanego dochodu ze składki członkowskiej z roku na rok ulega zmianie, gdyż zależy on od zmian demograficznych (liczby ludności zamieszkujących daną gminę) oraz zmian wysokości stawki¹¹.

Pozyskiwanie środków finansowych pozwalających zrealizować cele i zadania statutowe nie jest zadaniem łatwym. Do 2000 r. SRIWR „Olza” było wspierane przez Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, który finansował podstawowe koszty administracji Biura. Od 2000 r. SRIWR „Olza” jest organizacją w pełni samowystarczalną, niesubsydiowaną przez inne organizacje i instytucje.

⁵ Rozdz. 1, Par. 1, Pkt. 2 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.

⁶ Rozdz. 3, Par. 6, Pkt. 2 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.

⁷ Rozdz. 1, Par. 2, Pkt. 2 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.

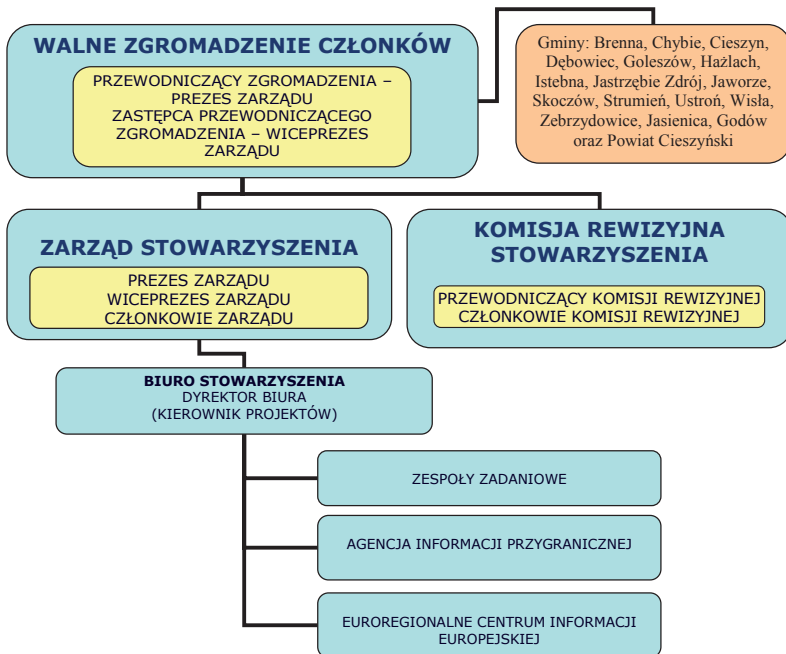
⁸ Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁹ Rozdz. 4, Par. 15, Pkt. 1, 2, 3 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.

¹⁰ Rozdz. 5, Par. 32 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.

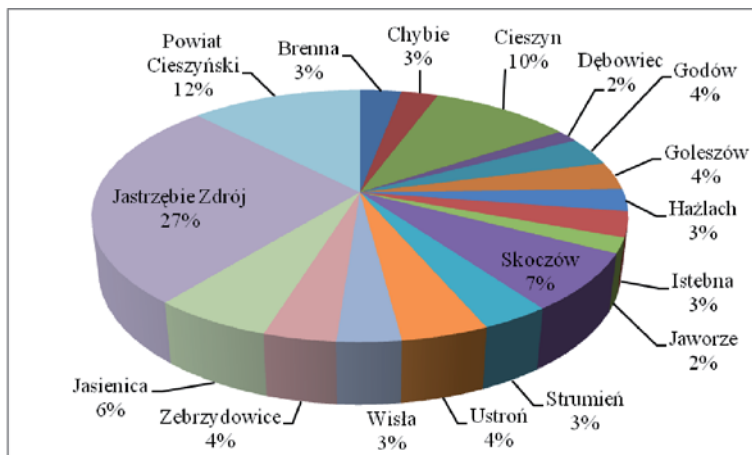
¹¹ Rozdz. 5, Par. 33 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.

Schemat 1. Struktura organizacyjna SRiWR „Olza”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Regulamin organizacyjny Biura SRiWR „Olza”.

Schemat 2. Struktura uchwalonej składki członkowskiej na rok 2010 w podziale na członków SRiWR „Olza”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

SRIWR „Olza” ponosi koszty związane z prowadzeniem Biura (koszty zatrudnienia personelu, najmu lokalu, materiałów biurowych, usług telekomunikacyjnych, prawnych i transportowych, amortyzacji, usług finansowych, obsługi kredytów, podatków i opłat oraz inne koszty), Agencji Informacji Przygranicznej (koszty zakupu towarów, takich jak: książki, widokówki, gadżety, pamiątki regionalne itp. oraz koszty najmu lokalu, w którym mieści się Agencja) oraz koszty związane z realizacją projektów¹².

3. Działalność Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Podstawowym celem SRIWR „Olza” jest wspieranie rozwoju lokalnego i regionalnego na terenach przylegających do granicy polsko-czeskiej w rejonie biegu rzeki Olzy¹³. Cele te są spójne z celami Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko, dzięki któremu SRIWR „Olza” realizuje swoją misję, jaką jest **ponadlokalna współpraca z partnerem czeskim**. Realizacja zadań odbywa się przez¹⁴:

- poszukiwanie nowych możliwości rozwoju gospodarczego i zatrudnienia mieszkańców poprzez działania zmierzające do poprawy infrastruktury technicznej i inicjatywy służące przyciągnięciu inwestorów;
- upowszechnianie korzystnego wizerunku regionu z naciskiem na jego korzystne położenie i inne walory sprzyjające ekonomicznemu rozwojowi;
- działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego;
- działalność edukacyjną mającą na celu wymianę informacji, wiedzy i doświadczeń dotyczących rozwoju lokalnego i regionalnego;
- działalność kulturalną i sportową dla popularyzacji wartości budujących tożsamość regionalną mieszkańców;
- tworzenie warunków dla najszerzych kontaktów międzynarodowych mieszkańców ze szczególnym naciskiem na współpracę transgraniczną z samorządami i innymi organizacjami Republiki Czeskiej;
- prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej dotyczącej zakresu działania Stowarzyszenia i jej Członków;
- prowadzenie działalności proeuropejskiej, w szczególności problematyki informacyjnej i edukacyjnej w ramach funkcjonującego przy Stowarzyszeniu Euroregionalnego Centrum Informacji Europejskiej;
- prowadzenie działalności z obszaru turystyki, w szczególności tworzenia i promocji ponadlokalnych produktów turystycznych, gromadzenia, przetwarzania i udostępniania ponadlokalnej informacji turystycznej w ramach funkcjonującej przy Stowarzyszeniu Agencji Informacji Przygranicznej oraz współpracy z branżą turystyczną;
- wszelkie inne działania mogące przyczynić się do realizacji celów Stowarzyszenia i interesów jego Członków, z uwzględnieniem specyfiki położenia regionu na obszarze styku gmin Polski i Czech oraz szans jakie to połączenie stwarza dla regionów przygranicznych obu państw.

Powyższe cele są zgodne ze *Strategią Rozwoju Śląska Cieszyńskiego na lata 2001 - 2016*. Dzięki temu możliwa jest lepsza współpraca i wspólne realizowanie celów operacyjnych przez partnerów strategii. SRIWR „Olza” nie podejmuje działań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, a jedynie prowadzi partnerską wymianę doświadczeń oraz informacji na tej płaszczyźnie.

Cele SRIWR „Olza” znajdują swoje odzwierciedlenie w strategicznych projektach euroregionalnych, takich jak: „*Inforeg 2006*”, „*Interturizm*”, „*Border Crossing. Modelowe studium przekraczania granic w 2005 r.*”. Działania SRIWR „Olza” pokrywają się również z *Strategią Rozwoju Miasta Jastrzębie Zdrój do 2010 roku. Aktualizacja do 2015 roku* oraz *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2020*.

Podstawą realizacji założonych celów jest uchwalany przez Walne Zgromadzenie Członków Program działania na dany rok. SRIWR „Olza” rozwija działalność, kontynuując zrealizowane projekty, poprzez kolejne ich edycje oraz inicjowanie zupełnie nowych przedsięwzięć.

SRIWR „Olza” od początku swojego funkcjonowania realizuje program promocji samorządów członkowskich, opracowując i dystrybuując liczne publikacje oraz prezentując ofertę turystyczną regionu na krajowych i zagranicznych imprezach targowo - wystawienniczych. Stowarzyszenie uczestniczyło bądź uczestniczy w kolejnych edycjach imprez targowych, między innymi takich jak: Gdańskie Targi Turystyczne GTT w Gdańsku, Targi GLOB w Katowicach, Krajowe Targi Turystyki i Wypoczynku LATO w Warszawie, MTT Tour Salon w Poznaniu oraz MTT REGIONTOUR w Brnie (Republika Czeska) czy Targi Turystyczne REGION w Ostrawie (Ostrava). W ramach promocji swoich członków, SRIWR „Olza” prowadzi ponadto ogólne i tematyczne serwisy internetowe np. www.kultura.olza.pl oraz www.sport.olza.pl, w których

¹² *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.*

¹³ *Rozdz. 2, Par. 4 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.*

¹⁴ *Rozdz. 2, Par. 4,5 Statutu Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z dnia 18.01.2008 r.*

na bieżąco aktualizowane są informacje dotyczące imprez kulturalnych i sportowych, odbywających się na terenie gmin zrzeszonych w Stowarzyszeniu. Stowarzyszenie współpracuje również ze środkami przekazu w celu lepszej promocji regionu i gmin członkowskich¹⁵.

Ponadto od 2003 r. SRIWR „Olza” współpracuje z francusko-niemieckim regionem granicznym Regio Pamina (od 2008 r. Eurodystrykt Regio Pamina) obejmującym obszar Palatynatu, Region Mittlerer Oberrhein (Land Badenia - Wirtembergia) oraz terenów Alzacji Północnej. Eurodystrykt funkcjonuje od 1989 r., a został utworzony na podstawie Deklaracji z Wissembourga z 1988 r. sygnowanej przez trzy zainteresowane strony - przedstawicieli wspomnianych wyżej obszarów¹⁶. Nazwa Pamina powstała z pierwszych liter nazw zaangażowanych regionów: PA - Pfalz, MI - Mittlerer Oberrhein, NA - Norddealsass. W 2005 r. określono następujące obszary współpracy między Euroregionem Śląsk Cieszyński (reprezentowanym z polskiej strony przez SRIWR „Olza”) a Paminą¹⁷:

- realizacja projektów: Infobest¹⁸, Euro-Institut¹⁹;
- umożliwienie odbycia stażu polskich i czeskich pracowników instytucji partnerskich, którzy będą przygotowywać, realizować i zarządzać podobnymi projektami.

Od 2006 r. oba euroregiony rozpoczęły działania mające na celu wzajemne poznanie się i rozwój dobrosąsiedzkich stosunków, organizując kilka razy w roku wizyty partnerskie. W pierwszej połowie 2010 r. planowane jest podpisanie Porozumienia o współpracy z francusko - niemieckim Eurodystryktem Regio Pamina. SRIWR „Olza” dąży do powołania ośrodka doradczo-szkoleniowego w Euroregionie Śląsk Cieszyński, jako odpowiednika EuroInstytutu, który byłby „neutralną platformą” współpracy, stanowiącą pomost między różnymi podmiotami z polskiej i czeskiej części pogranicza, przyczyniającą się do łagodzenia niekorzystnych skutków istnienia granic, będących bliźniami historii²⁰.

Tego typu działania rozwijają i wzmacniają współpracę w całym Euroregionie w ramach partnerstwa Województwa Morawsko-Śląskiego (Czechy), Departamentu Dolnego Renu (Francja) i Kraju Związkowego Badenia-Wirtembergia (Niemcy), w celu poprawy warunków i jakości życia mieszkańców oraz rozwoju regionów przygranicznych.

W lipcu 2007 r. SRIWR „Olza” (na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków) przystąpiło jako strona narodowa Euroregionu Śląsk Cieszyński do Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych w charakterze Obserwatora. W 2007 r. przystąpiło również do Śląskiej Organizacji Turystycznej, z którą realizuje obecnie projekty o charakterze turystycznym. Ponadto SRIWR „Olza” aktywnie uczestniczy w pracach Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej oraz Grupy roboczej ds. współpracy euroregionalnej Komisji Międzyrządowej, jak również w pracach Komitetu Monitorującego Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

Od 1999 r. w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Phare Polska - Czechy SRIWR „Olza” prowadziło Sekretariat Wspólnego Funduszu Małych Projektów Phare CBC. Od 2004 r. SRIWR „Olza” zajmowało się również zarządzaniem Funduszem Mikroprojektów w ramach Programu Inicjatyw Wspólnotowej Interreg III A Czechy - Polska. Obecnie prace w tym zakresie polegają na kontroli trwałości projektów²¹. Zgodnie z perspektywą finansową na lata 2007 - 2013 SRIWR „Olza” jako polska strona Euroregionu zarządza Funduszem Mikroprojektów w Euroregionie Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013. SRIWR „Olza” w ramach powyższych funduszy przeprowadziło i nadal będzie organizować liczne szkolenia, konsultacje dla wnioskodawców i beneficjentów, jak i inne działania związane z administrowaniem funduszami.

¹⁵ *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.*

¹⁶ Art. 1, Pkt. 1 Statuts du GROUPEMENT LOCAL DE COOPERATION TRANSFRONTALIERE « REGIO PAMINA », Conseil du Groupement local, 11 czerwiec 2007.

¹⁷ *Dokument wewnętrzny SRIWR „Olza”: INFOBEST / REGIO PAMINA wykorzystanie doświadczeń z realizacji sieci współpracy w dziedzinie informacji przygranicznej na granicy francusko-niemieckiej w partnerskim Regio Pamina (Departament Dolnego Renu – oficjalny partner Województwa Śląskiego).*

¹⁸ System sieciowej, nieodpłatnej wymiany informacji na temat kompetencji podmiotów działających na francusko - niemieckim pograniczu; francuskich i niemieckich przepisów prawa; zasad funkcjonowania francuskiej i niemieckiej administracji publicznej oraz gospodarki; współpracy transgranicznej, Unii Europejskiej. Patr.: O. Wiglasz, M. Olszewski, *Koncepcja funkcjonowania transgranicznego systemu współpracy sieciowej Inforeg w Euroregionie Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko*, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, Cieszyń 2007. Tworzenie podobnego systemu rozpoczęto również w Euroregionie Śląsk Cieszyński w ramach projektu „Inforeg 2000” realizowanego z programu Phare Credo, a następnie w ramach projektu „Inforeg 2006”.

¹⁹ Organizacja funkcjonująca od 1993 r. w mieście Kehl (region Badenii-Wirtembergii) ma na celu polepszenie współpracy transgranicznej między Francją a Niemcami poprzez działalność związaną z kształceniem ustawicznym i szkoleniami. M. Olszewski, *Koncepcja powstania międzynarodowego ośrodka doradczo-szkoleniowego EuroInstytutu PL-CZ*, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, Cieszyń 2009, s. 6.

²⁰ M. Olszewski, *Koncepcja powstania międzynarodowego ośrodka doradczo-szkoleniowego EuroInstytutu PL-CZ*, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, Cieszyń 2009, s. 10.

²¹ *Dokument wewnętrzny SRIWR „Olza”: Kalendarium wspólnych polsko-czeskich działań na terenie Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński w latach 1990/2002.*

SRIWR „Olza” zrealizowało i realizuje wiele wspólnych polsko - czeskich projektów, dofinansowanych z krajowych i wspólnotowych środków pomocowych, pełniąc w nich rolę wnioskodawcy lub partnera. SRIWR „Olza” wspiera również działania podejmowane przez jednostki organizacyjne funkcjonujące w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński, pomagając w organizacji przedsięwzięć, finansowaniu zakupów, takich jak: nagrody, medale, czy bezpłatnym przekazywaniu publikacji.

4. Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” a Euroregion Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko

Co to jest euroregion?

Euroregion jest związkiem dwóch lub większej liczby jednostek reprezentujących regiony sąsiadujących ze sobą państw. Tworzony jest na podstawie prawa wewnętrznego poszczególnych krajów poprzez zawarcie umowy o współpracy między zainteresowanymi jednostkami. Euroregiony w Polsce są to struktury powstałe na zasadach umów między stowarzyszeniami gmin leżących po przeciwnych stronach granicy, które powstają w celu promowania kultury regionalnej, turystyki czy ożywiania wymiany handlowej²².

Zasady realizowania współpracy przygranicznej są uregulowane w *Ustawie z dnia 15 września 2000 r. o Zasadach Przystępowania Jednostek Samorządu do Międzynarodowych Zrzeszeń Społeczności Lokalnych i Regionalnych*. Zgodnie z *Ustawą* jednostki samorządu terytorialnego, przystępując do międzynarodowych zrzeszeń, muszą działać zgodnie z polskim prawem wewnętrznym, polityką zagraniczną państwa oraz jego międzynarodowymi zobowiązaniami. W celu rozwoju współpracy transgranicznej gminy zawierają umowy, których skutkiem jest powoływanie stowarzyszeń będących stronami porozumień tworzących euroregiony.

Funkcjonowanie euroregionu²³ polega na tym, że dwa stowarzyszenia posiadające odrębną osobowość prawną (w przypadku Euroregionu Śląsk Cieszyński - Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” oraz Regionalne Stowarzyszenie Współpracy Czesko - Polskiej Śląska Cieszyńskiego z siedzibą w Czeskim Cieszynie, od 2008 r. Regionalne Stowarzyszenie Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego) powołują na mocy umowy zawartej między sobą wspólne organy „stanowiące”, takie jak: Rada Euroregionu i Sekretariat. Stowarzyszenia zobowiązują się do współdziałania w określonych sprawach, które mieszczą się w ramach ich kompetencji, wyznaczonych przez prawo krajowe. Euroregion nie narusza suwerenności władz krajowych. Należy pamiętać, że powoływane instytucje nie są organami ponadpaństwowymi z wydzieloną autonomią spod narodowych jurysdykcji, administracji czy kontroli.²⁴

Euroregion Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko

22 kwietnia 1998 r. na pograniczu polsko - czeskim powstał Euroregion Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko. Umowa o współpracy regionalnej EUROREGION ŚLĄSK CIESZYŃSKI - TEŠÍNSKÉ SLEZSKO”, jako nowa, bardziej złożona i instytucjonalna forma współpracy transgranicznej, została zawarta pomiędzy SRIWR „Olza” a RSTS. Euroregion Śląsk Cieszyński jest jednym z 6 euroregionów istniejących na granicy czesko-polskiej (łącznie w Polsce funkcjonuje 15 euroregionów, w których są zrzeszone polskie obszary przygraniczne). Euroregion stanowi dobrowolną wspólnotę polskich i czeskich związków gmin i miast. Obejmuje 56 miast i gmin, w których mieszka 656 735 obywateli (z czego 351 606 przypada na część czeską, a 305 129 na polską), na powierzchni 1 730 km².

W skład członków polskiej strony Euroregionu wchodzi 16 gmin (Brenna, Chybie, Cieszyn, Dębowiec, Godów, Goleszów, Hażlach, Istebna, Jasienica, Jastrzębie Zdrój, Jaworze, Skoczów, Strumień, Ustroń, Wisła, Zebrzydowice) oraz 1 powiat ziemski - cieszyński. Po stronie czeskiej Euroregion reprezentowany jest przez: Związek Gmin Powiatu Karwina, do którego należą: Albrechtice, Bohumín, Český Tešín, Dětmárovice, Dolní Lutyně, Dobraava, Havířov, Horní Suchá, Chotěbuz, Karvina, Orlová, Petrovice u Karvíně, Petřvald, Rychvald, Stonava, Těrlícko; Związek Gmin Jablunkowskich, do którego należą: Bocanovice, Bukovec, Dolní Lomná, Jablunkov, Horní Lomná, Hrádek, Hřčava, Košařiska, Vendryně, Mosty u Jablunkova, Milíkov, Návsí, Nýdek, Písek) oraz Radę Regionalną ds. Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzyńcu, do której należą: Bystřice nad Olší, Dolní Tošanovice, Horní Tošanovice, Hnojník, Jablunkov, Komorní Lhotka, Mosty u Jablunkova, Ropice, Reka, Střítež, Smilovice, Třanovice, Třinec, Vendryně, Vělopoli).²⁵

²² [Online], [Dostęp: 16.04.2010]. Dostępny w Internecie: <http://www.cie.gov.pl/WWW/quest.nsf/DocByWykazZmian/ABD4194EF8D70170C1256E860027CD75?open>

²³ Dotyczy euroregionów na granicach Polski.

²⁴ W. Malendowski, M. Ratajczak, *Euroregiony. Polski krok do integracji*, ATLA 2, Wrocław 2000, s. 61.

²⁵ V. Dočkal, M. Chovančík et al., *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky: různový obličáek a hrana reality*, Masarykova univerzita, Brno 2005, s. 121.

Obszar Euroregionu nie pokrywa się z historycznymi granicami Śląska Cieszyńskiego²⁶, gdyż w jego skład wchodzi gminy Jastrzębie Zdrój i Godów, które powszechnie zaliczane są do tzw. właściwego Górnego Śląska. Część dawnych ziem Księstwa Cieszyńskiego znajduje się w Euroregionie Beskidy (np. miasto Bielsko-Biala, teren powiatu bielskiego na zachód od rzeki Białej, miasto Frýdek-Místek) oraz w Euroregionie Silesia (miasto Ostrava).

• Rola Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” jako polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński

Euroregion Śląsk Cieszyński jest strukturą o charakterze zarówno prywatno- jak i publicznoprawnym. Jako organizacja społeczna ma prawo do wypowiedzania się w sprawach publicznych oraz wszczynania postępowania przed sądami powszechnymi. Zadania z zakresu administracji publicznej powierza się stowarzyszeniu gmin, jakim jest SRIWR „Olza”, jako stronie umowy o powołaniu Euroregionu, nie zaś samym organom Euroregionu (Radzie Euroregionu oraz Sekretariatowi).

Podstawowym celem powołania Euroregionu było wspieranie rozwoju w obszarach przygranicznych poprzez wymianę doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu oraz rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie turystyki, transportu, komunikacji i łączności a także bezpieczeństwa obywateli. Do 1 maja 2004 r. SRIWR „Olza” wspomagało na poziomie regionalnym działania, które prowadziły do przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej.²⁷

Cele SRIWR „Olza” są spójne z celami Euroregionu. Stowarzyszenie swoją działalnością wspiera rozwój lokalny i regionalny na terenach gmin członkowskich w następujących dziedzinach²⁸:

- wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu;
- wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rynku pracy;
- współpraca przy planowaniu przestrzennym;
- rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności oraz bezpieczeństwa obywateli;
- rozwiązywanie wspólnych problemów dotyczących ekologii i środowiska naturalnego;
- współpraca przy zapobieganiu i likwidacji następstw klęsk żywiołowych;
- współpraca w dziedzinie gospodarczej i handlowej;
- rozwój turystyki, ruchu podróży łącznie z dalszym usprawnieniem ruchu granicznego;
- akcje wspierające rozwój kultury, oświaty i sportu, zwłaszcza wymiana informacji dotyczących tych działań;
- wymiana kulturalna i opieka nad wspólnym dziedzictwem kultury;
- współpraca służb ratowniczych i górskich na terenie Euroregionu;
- współpraca między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu.

5. Zarządzanie małymi i mikroprojektami przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

5.1 Wspólny Fundusz Małych Projektów w ramach Phare CBC

Wspólny Fundusz Małych Projektów (WFMP) - jako instrument pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej - został utworzony w celu zachęcania do wspólnych ponadgranicznych działań lokalnych realizowanych przez osoby i podmioty z regionów przygranicznych pod kierunkiem i nadzorem Czeskiej i Polskiej Władzy Wdrażającej w obrębie czesko-polskiego pogranicza. Zapewniał on - zgodnie z obowiązującymi dokumentami programowymi - dofinansowanie małych projektów typu „ludzie dla ludzi” w następujących dziedzinach: wymiana kulturalna, demokracja lokalna, zasoby ludzkie, studia nad planowaniem przestrzennym i rozwojem, rozwój gospodarczy, ochrona środowiska i turystyka.

Realizacja WFMP rozpoczęła się z chwilą podpisania 16 lutego 1999 r. porozumienia pomiędzy Euroregionem Śląsk Cieszyński, reprezentowanym przez SRIWR „Olza” a Władzą Wdrażającą, które określiło zasady przekazania części uprawnień i odpowiedzialności przy wdrażaniu Wspólnego Funduszu Małych Projektów.

²⁶ Śląskiem Cieszyńskim nazywamy ziemie znajdujące się w granicach dawnego Księstwa Cieszyńskiego, które w 1920 r. zostało podzielone na część polską i czechosłowacką. Jest to najbardziej na południe wysunięta część Śląska, położona u zbiegu Bramy Morawskiej, Beskidu Śląskiego, Pogórza Cieszyńskiego i Kotliny Oświęcimskiej. W. Sosna (red.), *Śląsk Cieszyński. Środowisko naturalne. Zarys dziejów. Zarys kultury materialnej i duchowej*, Macierz Ziemi Cieszyńskiej, Cieszyn 2001, s. 11.

²⁷ *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”*, op.cit.

²⁸ *Dokument wewnętrzny SRIWR „Olza”: Program Działania na rok 2008 Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”; załącznik do Uchwały Walnego Zgromadzenia Członków z 24.04.2008 r.*

Zarządzanie WFMP zakończyło się w 2006 r. Każda edycja WFMP w Euroregionie Śląsk Cieszyński była przeprowadzana równocześnie po obu stronach granicy, ale z odrębnych edycji Phare CBC. W Polsce był to Phare CBC Polska-Czechy, natomiast w Czechach Phare CBC Czechy-Polska. Procedury wyboru projektów i ich realizacja były zbliżone do procedur Inicjatywy Wspólnotowej Interreg, realizowanej równoległe w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Wysokość dofinansowania była corocznie ustalana dla każdej edycji:

- Edycja 1999 od 5 000 do 50 000 EUR;
- Edycja 2000 od 3 000 do 50 000 EUR;
- Edycja 2001, 2002, 2003 od 1 000 do 50 000 EUR.

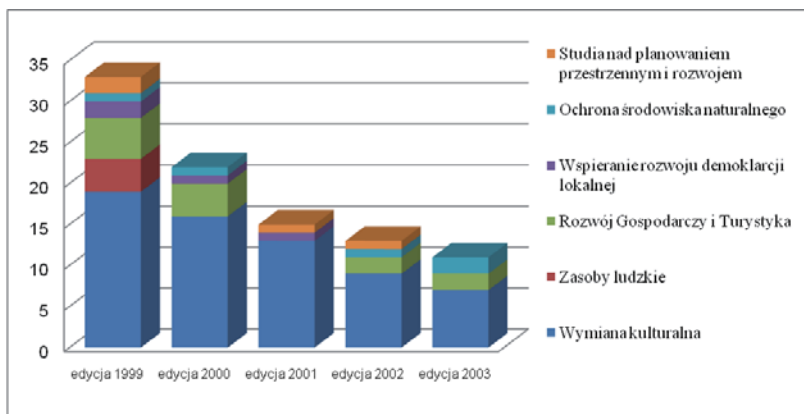
Dofinansowanie z WFMP nie mogło być większe niż 75% wartości całego projektu, pozostała część musiała być finansowana ze źródeł własnych wnioskodawcy.

W polskiej części Euroregionu Śląsk Cieszyński zrealizowano 94 tzw. „małe projekty” dofinansowane z Programu Phare CBC (schemat 3). Łączna kwota wykorzystanego dofinansowania wyniosła ponad 518 000 EUR (co stanowi 92,6% całkowitej kwoty Funduszu Phare CBC przeznaczonej na realizację projektów). Średnia kwota dofinansowania jednego projektu wyniosła ok. 5 500 EUR. Żaden z partnerów czeskich nie deklarował swego wkładu finansowego przy realizacji polskich części projektów, natomiast angażował się w nie w inny sposób np. zapraszając partnerów, organizując im dojazd, wymieniając się fachowymi radami i doświadczeniami, promując projekt po stronie czeskiej. Łącznie zrealizowano 48 projektów wspólnych, co stanowiło ponad połowę wszystkich projektów (51,06%).

Najwięcej projektów - 64, zostało zrealizowanych z zakresu szeroko rozumianej wymiany kulturalnej. Liczba zrealizowanych projektów z pozostałych dziedzin przedstawiała się następująco:

- rozwój gospodarczy i turystyka - 13;
- ochrona środowiska naturalnego - 5;
- wspieranie rozwoju demokracji lokalnej - 4;
- zasoby ludzkie - 4;
- studia nad planowaniem przestrzennym i rozwojem - 4.

Schemat 3. Ilość zrealizowanych projektów WFMP Phare CBC w podziale na obszar wsparcia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

Najwięcej przedsięwzięć zrealizowały jednostki władzy lokalnej - 57 projektów (60,64%) i organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) - 31 projektów (32,98%). Pozostałą część projektów zrealizowały tzw. „inne” organizacje np. Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w RP, Regionalna Izba Handlu i Przemysłu z siedzibą w Bielsku - Białej, Delegatura w Cieszynie, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bielsku - Białej, Rejonowy Zespół Doradztwa w Cieszynie.

Tabela 1. Liczba projektów dofinansowanych z WFMP Phare CBC w polskiej części Euroregionu wg charakteru beneficjentów.

Beneficjent	Liczba Beneficjentów w 1 edycji		Liczba Beneficjentów w 2 edycji		Liczba Beneficjentów w 3 edycji		Liczba Beneficjentów w 4 edycji		Liczba Beneficjentów w 5 edycji		Razem:	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1. Organizacje pozarządowe	15	45,45%	6	27,27%	4	26,67%	2	15,38%	4	36,36%	31	32,98%
a) Stowarzyszenia	13	-	6	-	3	-	2	-	4	-	28	-
b) Fundacje	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
2. Władza lokalna	15	45,45%	15	68,19%	11	73,33%	9	69,24%	7	63,64%	57	60,64%
2a. Jednostki organizacyjne samorządu powiatowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Urzędy administracji samorządowej</i>	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	5	-
<i>Institucje i ośrodki kultury, biblioteki</i>	-	-	2	-	-	-	2	-	1	-	5	-
2b. Jednostki organizacyjne samorządu gminnego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Urzędy administracji samorządowej</i>	2	-	4	-	7	-	1	-	1	-	15	-
<i>Institucje i ośrodki kultury, biblioteki</i>	6	-	6	-	4	-	4	-	2	-	22	-
<i>Placówki oświatowe</i>	3	-	2	-	1	-	1	-	-	-	7	-
<i>Związki międzygminne</i>	1	-	1	-	-	-	1	-	2	-	5	-
3. Inne	3	9,10%	1	4,54%	-	-	2	15,38%	-	-	6	6,38%
Razem:	33	100%	22	100%	15	100%	13	100%	11	100%	94	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”*.

W ramach WFMP najczęściej projektów zrealizowano na terenie Cieszyna (50). Kolejne miejsca pod względem liczby zrealizowanych projektów zajęło miasto Jastrzębie Zdrój (10) oraz gminy Zebrzydowice (7), Wisła (5) i Jasienica (3). Gminy Goleiszów, Istebna, Jaworze, Ustroń zrealizowały po 2 projekty, a Dębowiec, Godów, Strumień i Skoczów 1 przedsięwzięcie. Organizacje, których siedziby nie znajdują się na obszarze działalności SRiWR „Olza”, zrealizowały 7 projektów.

W ramach pierwszej edycji WFMP (1999) oraz oszczędności z edycji trójstronnej WFMP SRiWR „Olza” zrealizowało tzw. „projekty własne” o charakterze pomocy technicznej (zakup mebli, sprzętu komputerowego itp.) i typowe „miękkie projekty”: „*Image Prospect. Materiał promocyjny Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšinské Slezsko*”, „*Infobusiness - gromadzenie, opracowywanie i rozpowszechnianie informacji gospodarczej w Euroregionie Śląsk Cieszyński - Těšinské Slezsko*”, „*Border Crossing. Modelowe studium przekraczania granic w 2005 r.*” oraz „*Interturism - Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Śląsko-Morawskim*”. Od kolejnej edycji Władza Wdrażająca nie udzielała zgody na realizację „projektów miękkich” przez Euroregion²⁹.

²⁹ *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.*

„Image Prospect. Materiał promocyjny Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”³⁰

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: RSTS

Celem projektu była publikacja materiału promocyjnego Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko, który oprócz informacji podstawowych, był uzupełniony o tematyczne opracowania, w tym raport z przebiegu realizacji Phare CBC 1999 w Euroregionie Śląsk Cieszyński. Łącznie zostało wydanych 2000 egzemplarzy materiałów promocyjnych w trzech wersjach językowych: polskiej, czeskiej i angielskiej.

Budżet:

Koszty ogółem:	3 500,00 EUR
Grant UE (Phare CBC):	2 500,00 EUR
Wkład własny:	1 000,00 EUR

„Interturism - Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Śląsko-Morawskim”³¹

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: RSTS

Interturism powstał w celu realizacji euroregionalnego planu promocji turystycznej regionu podzielonego na tzw. punkty marketingowe. W ramach projektu została przygotowana wspólna polsko-czeska strategia turystyczna dla wybranych grup potencjalnych klientów (np. turystyki aktywnej, biznesowej). Wypracowanie planu promocji turystycznej i sposobów jego realizacji obejmowało m.in.: rozbudowę sieci punktów informacyjnych, rozbudowę sieci dystrybucji informacji turystycznej, ustalenie listy wspólnych polsko-czeskich imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych, sporządzenie listy konferencji, sympozjów, szkoleń w regionie, przygotowanie wspólnych prezentacji (np. na targach turystycznych i inwestycyjnych) i materiałów promocyjnych: opracowanie logo, hasła promocyjnego, systemu kontaktów z mediami, publikacje, broszury, materiały informacyjne, przygotowanie listy imprez (wydarzeń) szczególnie istotnych dla promocji turystycznej Śląska Cieszyńskiego, przygotowanie billboardów zapraszających do odwiedzin regionu (montaż na głównych arteriach komunikacyjnych w Polsce, Czechach i na Słowacji).

Budżet:

Koszty ogółem:	6 000,00 EUR
Grant UE (Phare CBC):	4 000,00 EUR
Wkład własny:	2 000,00 EUR

„Border Crossing. Modelowe studium przekraczania granic w 2005 r.”³²

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: RSTS, polskie gminy, które nie były członkami Euroregionu (gminy od granicy Jastrzębia Zdroju i Petrovice u Karviné)

Celem projektu było stworzenie modelowego studium przekraczania granic państwowych pomiędzy Polską a Czechami na terytorium Euroregionu po wejściu obu krajów do strefy Schengen. Modelowe studium miało być pierwszym krokiem w przygotowaniach regionu do nowej sytuacji społeczno-politycznej, w której to przygraniczne terytoria zatracą swój pograniczny status. Efektem projektu było uruchomienie pięciu nowych przejść granicznych: Istebna - Bukowiec (PL) - Bukovec (CZ), Istebna - Trójský - Hřčava, Cisownica - Nýdek, Skrbeňsko - Petrovice u Karviné (1) oraz Jastrzębie - Ruptawa. Dzięki tej inicjatywie kilka samorządów efektywnie pozyskało fundusze na modernizację dojazdów do granicy (Istebna, Nýdek, Cieszyn).

³⁰ Karta projektu „Image Prospect. Materiał promocyjny Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

³¹ Karta projektu „Interturism - Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Śląsko-Morawskim”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

³² Karta projektu „Border Crossing. Modelowe studium przekraczania granic w 2005 r.”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

Budżet:

Koszty ogółem:	5 500,00 EUR
Grant UE	3 500,00 EUR
(Phare CBC):	
Wkład własny:	2 000,00 EUR

„Infobusiness - gromadzenie, opracowywanie i rozpowszechnianie informacji gospodarczej w Euroregionie Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”³³

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: RSTS

Celem projektu było poszerzenie zakresu informacji udzielanych przez Agencję Informacji Przygranicznej oraz dostępnych w serwisie internetowym o informacje gospodarcze. Wnioskodawca przewidywał również włączenie do procesu pozyskiwania informacji z obszaru przedsiębiorczości różne podmioty z Euroregionu Śląsk Cieszyński. Projekt bezpośrednio nawiązywał do istniejącego polsko-czeskiego systemu informacyjnego Inforeg 2000. „Infobusiness” nie zyskał większego zainteresowania wśród przedstawicieli samorządów. Inicjatywa była wdrażana jedynie w miastach Jastrzębie Zdrój i Karviná. Niestety „Infobusiness” nie zakończył się sukcesem, mimo utworzenia polsko-czeskiej bazy kooperacyjnej.

Budżet:

Koszty ogółem:	6 000,00 EUR
Grant UE	
(Phare CBC):	4 000,00 EUR
Wkład własny:	2 000,00 EUR

SRIWR „Olza” pozyskało również środki finansowe w ramach Programu Phare na projekty o charakterze turystycznym, informacyjnym oraz infrastrukturalnym, które zostały scharakteryzowane w dalszej części Raportu.

5.2 Fundusz Mikroprojektów Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czechy - Polska

W 2004 r. w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A na granicy Republiki Czeskiej i Polski rozpoczęto wdrażanie Funduszu Mikroprojektów. Mikroprojekt to instrument, którego celem jest promowanie bezpośredniej współpracy transgranicznej w regionach. W ramach tego działania realizowane były małe projekty typu „ludzie dla ludzi”, z uwzględnieniem wspólnych działań upowszechniających i prezentujących Program (np. broszura promocyjna, mapa itp.) (2,3). Są to tzw. projekty „miękkie”, nieinfrastrukturalne. Fundusz Mikroprojektów zastąpił Wspólny Fundusz Małych Projektów (WFMP), który był realizowany w ramach Programu Phare CBC.

Preferowane rodzaje działalności, na które można było uzyskać dofinansowanie zostały rozszerzone w porównaniu z WFMP w Phare CBC o ruch turystyczny i komunikację. Wielkość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) została określona dokumentami programowymi jednorazowo na cały okres trwania Programu (minimalna wartość projektu to 2 000 EUR, maksymalna to 20 000 EUR).

Od 2005 r. Euroregion rozpoczął zarządzanie Funduszem Mikroprojektów. W tym celu polska strona Euroregionu reprezentowana przez SRIWR „Olza” zawarła odpowiednie umowy z Wojewodą Śląskim. W chwili obecnej Euroregion wykonuje działania w ramach kontroli trwałości projektów realizowanych z tego Funduszu.

³³ Karta projektu „Infobusiness - gromadzenie, opracowywanie i rozpowszechnianie informacji gospodarczej w Euroregionie Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

W ramach Funduszu Mikroprojektów przeprowadzono pięć naborów wniosków. Euroregionalny Komitet Sterujący (EKS)³⁴ zatwierdził do realizacji 50 projektów po polskiej stronie na łączną kwotę dofinansowania z EFRR 1 974 025,84 PLN. 19 projektów było realizowanych jako projekty wspólne, co stanowi 38% wszystkich projektów, a przeciętna kwota dofinansowania jednego projektu wyniosła 39 500 PLN.

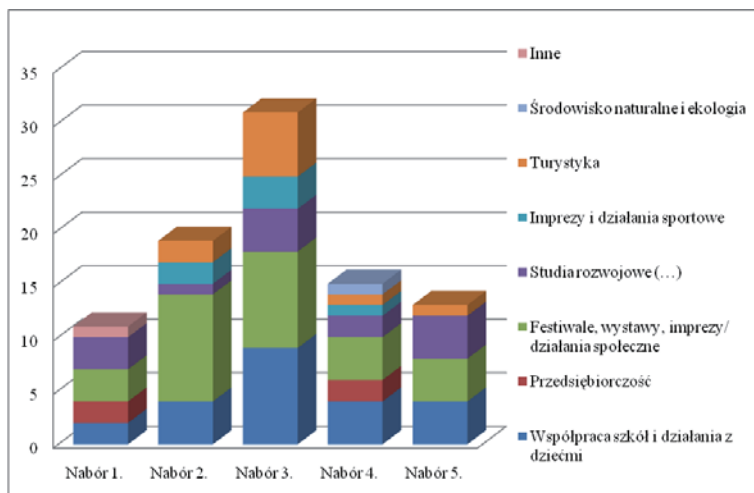
W ramach Funduszu Mikroprojektów beneficjenci zrealizowali projekty w następujących działaniach: współpraca w zakresie edukacji (np. wymiana młodzieży), organizacja wspólnych imprez kulturalnych (np. festiwale, przedstawienia, wystawy, warsztaty artystyczne), organizacja imprez sportowych (np. zawody pływackie, turnieje szachowe), organizacja targów handlowych i wspólnych

inicjatyw marketingowych oraz konferencji i seminariów.

Łącznie w ramach pięciu naborów Funduszu Mikroprojektów na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński zrealizowano 89 mikroprojektów (po stronie polskiej i czeskiej) (schemat 4). Najwięcej projektów - 30, było zorientowanych na takie dziedziny, jak: festiwale, wystawy, imprezy/działania społeczne. Równie liczną grupę - 23 mikroprojekty - stanowiły projekty zorientowane na współpracę szkół i działania z dziećmi. Liczba zrealizowanych projektów z pozostałych dziedzin przedstawiała się następująco:

- studia rozwojowe, plany, bazy danych, słowniki, opracowania encyklopedyczne - 14;
- turystyka - 10;
- imprezy i działania sportowe - 6;
- przedsiębiorczość - 4;
- środowisko naturalne i ekologia - 1;
- inne - 1.

Schemat 4. Fundusz Mikroprojektów IW Interreg III A CZ-PL wg naborów i dziedzin wsparcia (projekty polskie i czeskie).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

³⁴ EKS na podstawie materiałów przedłożonych przez Euroregion (skrócone charakterystyki złożonych wniosków) i oceny ekspertów: ocenia i zatwierdza projekty. Oceny wniosków dokonuje się poprzez tzw. „system oceny” (ujednolicone kryteria wyboru projektów).

Mikroprojekty po polskiej stronie Euroregionu realizowane były przez różne instytucje. Najczęściej byli to przedstawiciele władzy lokalnej (72%), a zwłaszcza samorządu gminnego (urzędy gminy, gminne ośrodki kultury, itp.). Drugą grupę beneficjentów stanowiły organizacje pozarządowe (24%), głównie stowarzyszenia. Ostatnią grupę tworzyli tzw. inni beneficjenci (4%), np. Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Dziegielewie.

Tabela 2. Zestawienie zrealizowanych projektów Funduszu Mikroprojektów IW Interreg III A CZ-PL wg kategorii beneficjentów.

Beneficjent	Liczba Beneficjentów w 1 edycji		Liczba Beneficjentów w 2 edycji		Liczba Beneficjentów w 3 edycji		Liczba Beneficjentów w 4 edycji		Liczba Beneficjentów w 5 edycji		Razem:	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1. Organizacje pozarządowe	2	33,33%	3	37,5%	3	14,29%	3	27,27%	1	25%	12	24%
a) Stowarzyszenia	2	-	3	-	3	-	3	-	-	-	11	-
b) Fundacje	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
2. Władza lokalna	4	66,67%	4	50%	17	80,95%	8	72,73%	3	75%	36	72%
2a. Jednostki organizacyjne samorządu powiatowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Urzędy administracji samorządowej</i>	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-
<i>Instytucje i ośrodki kultury, biblioteki</i>	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
2b. Jednostki organizacyjne samorządu gminnego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Urzędy administracji samorządowej</i>	-	-	3	-	8	-	4	-	2	-	17	-
<i>Instytucje i ośrodki kultury, biblioteki</i>	-	-	-	-	6	-	2	-	1	-	9	-
<i>Placówki oświatowe</i>	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	4	-
<i>Związki międzygminne</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
3. Inne	-	-	1	12,5%	1	4,76%	-	-	-	-	2	4%
Razem:	6	100%	8	100%	21	100%	11	100%	4	100%	50	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”*.

Spośród samorządów członkowskich SRIWR „Olza” najwięcej mikroprojektów zrealizowano na terenie Cieszyna (22). Kolejne miejsca pod względem liczby zrealizowanych projektów zajęły gminy Istebna i Wisła (5), miasto Jastrzębie Zdrój (4), gminy Goleiszów, Zebrzydowice (3) i Godów (2). Na terenie gmin Jasienica, Jaworze, Skoczów i Ustron realizowano po 1 projekcie. Organizacje, których siedziby nie znajdują się na obszarze działalności Stowarzyszenia, zrealizowały 2 projekty.

Łączna kwota rozliczonego dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosła ponad 1 845 000 PLN (co stanowiło 93,50% kwoty EFRR z podpisanej umowy na realizację Funduszu Mikroprojektów oraz 95,61% kwoty EFRR wynikającej z podpisanych umów z Mikrobencjentami).

W ramach Funduszu Mikroprojektów SRIWR „Olza” zrealizowało jeden mikroprojekt własny - „Bank Fotografii Śląska Cieszyńskiego”, natomiast w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czecho - Polska: dwa projekty własne: „Infofour - Aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko” i „Infoforeg 2006”, pięć projektów pomocy technicznej (w tym trzy projekty na zarządzanie, jeden na promocję i jeden na zakup sprzętu komputerowego służącego do współpracy z Narodowym Bankiem Polskim) oraz jeden projekt na realizację Funduszu Mikroprojektów (tzw. „projekt parasolowy”)³⁵.

³⁵ *Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.*

„Bank Fotografii Śląska Cieszyńskiego”³⁶

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: Rada Regionalna ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu

Projekt miał na celu poszerzenie bazy zdjęciowej o tematyce dotyczącej obszaru Euroregionu poprzez stworzenie nowatorskiej aplikacji internetowej, dostępnej dla wszystkich zainteresowanych, umożliwiającej pobieranie wybranych fotografii w celach niekomercyjnych (promocja ruchu turystycznego w regionie itp.). Aplikacja jest dostępna pod adresem www.fotobank.olza.pl. Z ponad 2000 udostępnionych zdjęć wykonanych przez 12 fotografów (profesjonalistów i amatorów) wybrano 500 najlepszych.

Budżet:

Koszty ogółem:	33 725,00 PLN
Grant UE	
(EFRR):	25 293,00 PLN
Budżet państwa:	3 372,50 PLN
Wkład własny:	5 059,50 PLN

SRIWR „Olza” na realizację wszystkich projektów własnych (bez „projektu parasolowego”) poniosło koszty w wysokości blisko 846 000 PLN, z czego 74% kosztów zostało zrefundowanych.

5.3 Fundusz Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013

SRIWR „Olza” w roli Zarządzającego Funduszem Mikroprojektów (Partner projektu) we współpracy z RSTS w roli Zarządzającego Funduszem Mikroprojektów (Partner Wiodący) w kwietniu 2008 r. otworzyło na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński ciągły nabór składania wniosków o dofinansowanie projektów z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 - 2013, oś priorytetowa 3: Wspieranie współpracy społeczności lokalnych, dziedzina wsparcia 3.3: Fundusz Mikroprojektów.

Fundusz Mikroprojektów jest instrumentem przeznaczonym do wspierania projektów o mniejszym zakresie na poziomie lokalnym. Mikroprojekty są ukierunkowane przede wszystkim na sferę rozwoju międzyludzkich stosunków transgranicznych, działań oświatowych i kulturalnych oraz inicjatyw społecznych. Możliwe jest również wspieranie mikroprojektów mających na celu poprawę infrastruktury danego obszaru, w szczególności w zakresie infrastruktury miejskiej i turystycznej o oddziaływaniu transgranicznym (4). Mikroprojekty mogą uzyskać dofinansowanie w formie refundacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości do 85% poniesionych wydatków kwalifikowanych (w poprzednich funduszach maksymalne dofinansowanie sięgało 75%) i 10% z budżetu państwa (tylko po polskiej stronie). Możliwe jest dofinansowanie projektów kwotą od 2 000 EUR do 30 000 EUR, natomiast całkowite koszty projektu nie mogą przekroczyć 60 000 EUR³⁷.

SRIWR „Olza” wraz z RSTS realizuje tzw. „projekt parasolowy” - **Fundusz Mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko**. Projekt ten obejmuje realizację wszystkich mikroprojektów. Ma na celu stworzenie warunków instytucjonalnych na przyjęcie danej ilości środków finansowych z EFRR dla RSTS - Partnera Wiodącego projektu oraz SRIWR „Olza” - Partnera projektu. Następnie środki finansowe są kierowane do odbiorców końcowych, których projekty zostają zatwierdzone na podstawie wyboru Euroregionalnego Komitetu Sterującego (EKS). Projekt nawiązuje do doświadczeń związanych z wykorzystaniem środków finansowych w ramach Funduszu Mikroprojektów Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czechi - Polska. Planowany okres realizacji projektu: marzec 2008 - czerwiec 2015³⁸.

³⁶ Karta projektu „Bank Fotografii Śląska Cieszyńskiego”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

³⁷ Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska - wersja wstępna, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, Praga, październik 2007.

³⁸ Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.

Budżet:

Koszty ogółem:	6 450 588,00 EUR
(SRIWR „Olza”:	3 529 412,00 EUR
RSTS):	2 921 176,00 EUR
Grant UE	5 483 000,00 EUR
(EFRR):	
Krajowe publiczne	
środki finansowe:	
SRIWR „Olza”:	529 412 EUR
RSTS:	438 176 EUR

6. Działalność Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w dziedzinie turystyki

Podstawą współpracy Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z innymi instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju turystyki jest strategia opracowana wraz z Regionalnym Stowarzyszeniem Czesko - Polskiej Współpracy Śląska Cieszyńskiego w ramach wspólnego euroregionalnego projektu „Interturism - Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Śląsko-Morawskim”. Projekt ten obejmował pracę nad rozwojem turystyki i ruchu turystycznego na pograniczu czesko-polskim. Obszar Beskidów w wyniku różnego rodzaju podziałów terytorialnych, a zwłaszcza przebiegających przez nie granic państwowych, posiada wiele różnic. Strategia, która powstała w wyniku realizacji przedsięwzięcia, stała się podstawą nawiązywania współpracy i realizacji wspólnych działań na rzecz rozwoju turystyki przez SRIWR „Olza” oraz jej partnerów³⁹.

• Stowarzyszenie w ramach działań na rzecz rozwoju turystyki zrealizowało i realizuje w partnerstwie wiele projektów na poziomie lokalnym, regionalnym i transgranicznym:

„Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways (KMW Greenways)”⁴⁰

Na terenie Euroregionu realizowany jest projekt „Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways”. Szlak Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways należy do środkowoeuropejskiej sieci zielonych szlaków „Central European Greenways”, zainicjowanej przez konsorcjum *Environmental Partnership for Central Europe*. Partnerskie przedsięwzięcie na rzecz tworzenia zielonych szlaków tworzone jest w oparciu o współpracę organizacji pozarządowych, samorządowych, instytucji rządowych i przedsiębiorców oraz które realizują lokalne inicjatywy na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. *Greenways* to zielone szlaki dziedzictwa przyrodniczo - kulturowego tworzone wzdłuż „zielonych korytarzy” - rzek, tradycyjnych, historycznych tras handlowych i naturalnych korytarzy przyrodniczych. Łączą regiony, atrakcje turystyczne i lokalne inicjatywy, wspierają rozwój turystyki przyjaznej dla środowiska i rekreacji oraz promują zdrowy styl życia i niezmotywowane formy transportu. Prowadzą do warsztatów twórców ludowych, galerii czy innych miejscowych atrakcji. *Greenways* to również szlak stworzony w oparciu o trasy rowerowe, piesze, wodne, konne oraz edukacyjne ścieżki tematyczne. Jego główną osią jest 700 kilometrowa trasa rowerowa, łącząca zabytkowe miejscowości. Trasa biegnie od Jury Krakowskiej, przez Kotlinę Oświęcimską, Ziemię Pszczyńską, Śląsk Cieszyński i Beskidy, Morawy Południowe, aż do Dolnej Austrii.

„Utrzymanie i uzupełnienie oznakowania tras rowerowych i szlaków Greenways”⁴¹

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: RSTS, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju oraz Cieszynie i Wiśle)

Celem przedsięwzięcia było (i jest - z uwagi na trwały charakter zadań) utrzymanie systemu turystycznych szlaków rowerowych polskiej strony Euroregionu oraz ich uzupełnianie (m.in. o 15 km odcinek KMW Greenways z Ustronia-Dobki

³⁹ Karta projektu „Interturism - Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Śląsko-Morawskim”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.

⁴⁰ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania publicznego - „Tworzenie i rozwój produktów turystycznych w oparciu o system szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński wraz z promocją” - w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁴¹ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania publicznego - „Utrzymanie i uzupełnienie oznakowania tras rowerowych i szlaków Greenways” - w zakresie wytyczania i znakowania na terenie Polski szlaków o zasięgu międzynarodowym lub ponadregionalnym - turystycznych i tematycznych, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

do Brennej). W związku z tym prowadzone są działania inwentaryzacyjne, naprawcze i konserwacyjne (w tym drobne prace budowlane), a także działania związane z wyznaczeniem i oznakowaniem nowych odcinków szlaków.

Budżet:

Koszty ogółem:	41 068,50 PLN
Grant (Ministerstwo Gospodarki i Pracy):	20 534,25 PLN
Wkład partnerów:	20 534,25 PLN

„Przygotowanie produktu ekoturystycznego Greenway Szlakiem Myślistwa Wisła - Chybie - Pszczyna z elementami Ekomuzeum”⁴²

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: RSTS, Samorząd powiatowy i gminne, PTTK (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju, Cieszynie i Wiśle)

Zadanie nawiązywało do międzynarodowych Programów *Greenways* i *Ekomuzea*, obejmujących wytyczanie i znakowanie szlaków turystycznych i kulturowych oraz promowanie atrakcji i produktów turystycznych na obszarze województwa śląskiego. Jego głównym celem było wykreowanie nowego produktu ekoturystycznego w Euroregionie. Produkt został zbudowany wokół szlaku Greenway o przebiegu: Wisła/dworek Habsburgów - Wisła Jawornik - Wisła Oblaziec - Ustroń Dobka - Ustroń Polana - Ustroń Skalnica - Ustroń Uzdrowisko (Park Zdrojowy) przebieg zgodny z 24C. Ustroń Uzdrowisko (Park Zdrojowy) - Ustroń na Podlesiu - Cisownica - Wądoły - Dziegiełków Zamek, zgodny z 13Z. Odcinek do znakowania: Dziegiełków Zamek - Jasieniowa (Strzelnica) - Goleśzów. Goleśzów - Chełm Żydów (trasa Stroju Cieszyńskiego). Odcinek do wyznakowana: Żydów - Ogrodzona - Kostkowice. Kostkowice - Dębowiec (11Y) - Dębowiec - Kończyce Wielkie (124N) - Kończyce Wielkie - Kończyce Małe (13Z). Odcinek do wyznakowana: Kończyce Małe - Pruchna (gorzelnia) - Drogomyśl - Dziedzina - Pasieka - Zabłocie - Zarzeczce - Chybie - Zamachy (strzelnica) - Rotuz. Rotuz - Knieja Zabrzeka (pomnik myśliwski) - Czarnolesie - Zabrzeg (Greenways). Odcinek do wyznakowana; Zabrzeg - Zapora Goczalkowicka - Goczalkowice Wieś. Goczalkowice Wieś - Polniok - Łąka (Greenways). Odcinek do wyznakowana: Łąka Łącka Grobel - Poręba (Bażantarnia, uroczysko Jana Heryka, Bażantarnia Pałacyk) - Stara Wieś - Zamek Pszczyna. Łącznie około 105 km.

Budżet:

Koszty ogółem:	10 000,00 PLN
Grant:	5 000,00 PLN
(Woj. Śląskie):	
Wkład partnerów:	5 000,00 PLN

„Wytyczenie, oznakowanie i utrzymanie Wiślanej Trasy Rowerowej na obszarze polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński, z elementami przygotowania produktu ekoturystycznego Greenway”⁴³

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: RSTS, j.w.

Efektom realizacji zadania było wykreowanie nowego produktu ekoturystycznego w Euroregionie, stanowiącego integralną część krajowego produktu turystycznego Wiślanej Trasy Rowerowej. Produkt został zbudowany wokół szlaku Greenway o ramowym przebiegu: Wisła/zapora - Ustroń - Nierodzim (gmina Ustroń) - Skoczów - Ochaby (gmina Skoczów) - Drogomyśl (gmina Strumień) - Zaborze (gmina Chybie) - Landek (gmina Jasienica) (łącznie około 65 km). Projekt nawiązywał do zapisów „Strategii rozwoju produktu turystycznego ‘Wiślana Trasa Rowerowa’ na terenie województwa śląskiego” oraz „Katalogu identyfikacji wizualnej” opracowanego dla potrzeb tego produktu.

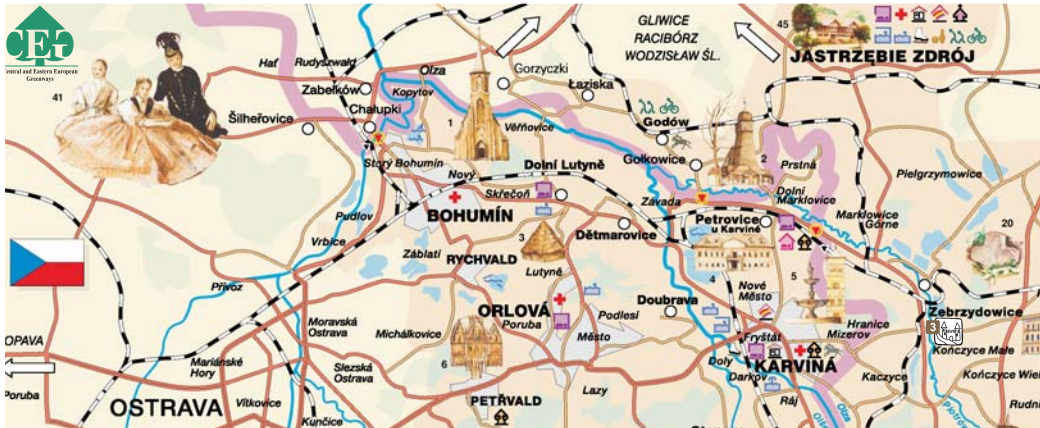
Budżet:

Koszty ogółem:	74 000,00 PLN
Grant (Woj. Śląskie):	37 000,00 PLN
Dofinansowanie krajowe:	37 000,00 PLN

⁴² Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Przygotowanie produktu ekoturystycznego Greenway ‘Szlakiem Myślistwa’ Wisła - Chybie - Pszczyna z elementami Ekomuzeum” - w zakresie wytyczania i znakowania na terenie Polski szlaków o zasięgu międzynarodowym lub ponadregionalnym i tematycznych, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁴³ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Wytyczenie, oznakowanie i utrzymanie Wiślanej Trasy Rowerowej na obszarze polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński, z elementami przygotowania produktu ekoturystycznego Greenways” - w zakresie wytyczania i znakowania na terenie Polski szlaków o zasięgu międzynarodowym lub ponadregionalnym i tematycznych, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

POLECANE OFERTY TURYSTYCZNE: TURISTICKE NABÍDKY:

proponowane miejsca przekraczające granicy
omówione w oddzielnych rozdziałach

ŚLĄSK CIESZYŃSKI

EUROREGION CIESZYŃSKO

TĚŠÍNSKÉ SLEŤSKO

SPIS ILUSTRACJI

- Kościół Narodzenia M. Panny w Boguminie z gotyckimi wężymi
- Drewniany kościół w Markowicach z XIV w.
- Główna sala stołowa w zamku z przełomu XVIII i XIX w.
- Zameczek w Piotrowicach koło Karwiny z pierwszej połowy XIX w.
- Wzrost w Karwinie-Frysztabe - renesansowa wieża ratuszowa, żelazna fontanna z 1900 r.
- Srebrny denar z Karwiny z Kościoła M. Panny w Orlow z XV w.
- Drewniany kościół w Chotobuzach z XVIII w.
- Pomnik tragedii żywockiej - dula Fr. Świdra
- Ratusz w Cieszyńcu Cieszyńskim z 1828 r.
- Pomnik katastrofy lodowej Złotki i Wigury w Cielniku
- Pomnik Jerzego Trzanoskiego w Trzanoszycach
- Zamek w Gnojnie z pierwszej połowy XIX w.
- Drewniany kościół w Nydku z XVI w.
- Drewniany kościół w Guchach z XVII w., przebudowany w XVIII w.
- Drewniany kościół na Prączynej z XVIII w. - miejsce pielgrzymek
- Drewniany kościół w Bystrzycy nad Olzą, odbudowany w 1899 r. wg oryginału z XVI w.
- Barokowa czecha Marii Panny w Jabłonkowie
- Skupisko drewnianych chałup w Bukowcu
- Sztuka jaskiniowa - postać: smoleńskie narozniki z XVI w.
- "Krycy pokójny" w Pruchnej z XVII w.
- Pałac w Korczycach Wielkich, wzniesiony na przełomie XVIII i XIX w.
- Społeczny w Dębowcu pochodzący z przełomu XVIII i XIX w.
- Kościół w Zamarcech z 1731 r., najstarszy z drewnianych kościołów w Cieszyńcu
- Ratusz w Skoczowie z 1797 r.
- Zamek w Grodzku Śląskim z drugiej połowy XVI w., pierwotnie gotycki, przebudowany w XVII w. w stylu renesansowym
- Wieża Pastorska w Cieszynie z XIV w., dawna część zamku książęcego
- Planiska renesansowe w Cieszynie z połowy XVI w., najstarszy zabytek architektoniczny na Ziemi Cieszyńskiej
- Drewniany kościół św. Anny w Białymostku z 1768 r.
- Muzeum Zofii Kossak w Górnich Wielkich
- Domy wczasowe-uzdrowiskowe zwane "piarniami" w Istebnej-Zawoczu
- Zameczek w Orzegowie z końca XV w., przebudowany w XVII i XVIII w., odbudowany na porzązek w XIX w.
- Muzeum Biskupie w Wiśle, budowlą dawną, sarmacką z 1794 r.
- Dom Janka Kawalka w Istebnej z 1963 r., typowy przykład chałupy górskiej
- Naczyne ceramiczne do przechowywania jajzyn - znalezione archeologicznie w Dobrym Błogocinie z przełomu XIX i XX w.
- Złota spinka z okresu Istebskiego z III w. p.n.e., znalezione archeologicznie z Kocobzieży
- Konik rybacki w gminie z XIII - XIV w., znalezione archeologicznie ze Starych
- Srebrny denar z XI w., znalezione archeologicznie z Kocobzieży
- Kamień "Pszczółki" ze Starych Wielkich z XIV w.
- "Cieszyńska" - kwiat pod ochroną
- Korona korniańska
- Srebrny gajowy i koberec strój laski z okolic Karwiny
- Srebrny gajowy
- Srebrny gajowy
- Dawny Dom Żyrzójowy w Jastrzymbu Żyrzój
- Ilustracja wg mapy Wignona z 1724 r. - "Księstwo Cieszyński"

SEZNAM ILUSTRACJI

- Kościół Narodzenia P. Marie w Bohuminie s gotyckim jądrem
- Drewny kościół w Markowicach z XIV. stolec
- Cieszyńska sala stołowa w Zamku w Karwinie, przełom XVIII i XIX. stolec
- Zameczek w Piotrowicach w Karwinie z první poloviny XIX. stolec
- Náměstí v Karwinie-Frysztabe - renesanční radnice věž, Ilustrovaná katedra z roku 1900
- Křídlový obytný útvar z kostela P. Marie v Orlow z XV. stolec
- Drewny kościół w Chotobuzach z XVIII. stolec
- Pomnik tragedii żywockiej - dula Fr. Świdra
- Ratusz w Cieszyńcu Cieszyńskim z roku 1828
- Pomnik katastrofy lodowej Złotki i Wigury w Cielniku
- Pamiatnik Jilho Trzanoskiego w Trzanoszycach
- Zamek w Gnojnie z první poloviny XIX. stolec
- Drewny kościół w Nydku z XVI. stolec
- Drewny kościół w Guchach z XVII. stolec, plebsztvny z XVIII. stolec
- První drewny kościół na Prácheň z XVII. stolec
- Drewny kościół w Bystrzycy nad Olzą, odbudovaný v roce 1899 znovu postaven podle původní podoby z XVI. stolec
- Baroková czecha P. Marie v Jabłonkowie
- Skupina roubených chałup w Bukowcu
- Jaskiniowa sztuka - zpyly bránci předměty ze XVI. stolec
- "Křidy pokójny" w Pruchnej z XVII. stolec
- Pałac w Korczycach Wielkich, postaven na přelomu XVIII i XIX. stolec
- Syjska w Dębowcu pocházející z přelomu XVII a XIX. stolec
- Kościół w Zamarcech z roku 1731, nejstarší drewny kościół na území Těšínska země
- Ratusz w Skoczowie z roku 1797
- Hrad w Grodzku Śląskim z druhé poloviny XVI. stolec, původně gotický, z XVII. stolec přestavěn na renesanční

- Pastorská věž v Cieszynie ze XIV. stolec, nízký část katedrální zámka
- Planiska renesanční v Cieszynie z poloviny XVI. stolec, nejstarší architektonický památník Těšínska země
- Drewny kościół św. Anny w Białymostku z 1768 r.
- Muzeum Zofii Kossak w Górnich Wielkich
- Domy wczasowe-uzdrowiskowe zwane "piarniami" w Istebnej-Zawoczu
- Zamek w Orzegowie z końca XV. stolec, przebudovaný XVIII i XIX. stolec, odbudovaný na porzązek w XIX w.
- Biskupie muzeum w Wiśle, budowlą dawną, sarmacką z 1794 r.
- Dom Janka Kawalka w Istebnej z roku 1963, typický przykład chałupy górskiej
- Keramická nádoba na uskladnění mléka v Dolních Błogocin, přelom XIX a XX. stolec
- Złota lasková spinka ze III. stolec př. n. l., archeologický nález v Chotobuz
- Renesanční lasková spinka z první poloviny XIX. stolec
- Srebrný gajový a koberec strój laski z okolic Karwiny
- Srebrný gajový
- Dawny Dom Żyrzójowy w Jastrzymbu Żyrzój
- Ilustrace dle mapy Wignona z 1724 r. - "Těšínské knížectví"

„EUROGREEN PL. Aktywizacja i tworzenie nowych produktów ekoturystycznych w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński w ramach programów Greenways Ekomuzea i Produkt lokalny”⁴⁴

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: RSTS

Realizacja tego projektu związana była (a w ramach zapewnienia jego trwałości - jest) z zarządzaniem Szlakiem Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways na obszarze Śląska Cieszyńskiego. Cel główny projektu stanowiło kreowanie nowych produktów ekoturystycznych w Euroregionie. Przedsięwzięcie obejmowało następujące zadania: stworzenie produktu ekoturystycznego w gminie Goleiszów w oparciu o Greenway/Ekomuzeum „Śladami stroju cieszyńskiego”; stworzenie mechanizmu podnoszenia standardów jakościowych produktów i usług lokalnych na szlaku Greenway/Ekomuzeum „Śladami stroju cieszyńskiego”; stworzenie produktu ekoturystycznego Greenway/Ekomuzeum „Śladami stroju jabłonkowskiego”; propagowanie produktów ekoturystycznych „Greenways, Ekomuzea, produkt lokalny” po czeskiej stronie Euroregionu; stworzenie uproszczonej koncepcji produktu ekoturystycznego Greenway „Szlak Olzy”; rozpoczęcie wdrażania programu „Produkt Lokalny” w Euroregionie. Produktami projektu były m.in.: dokumenty ofertowe produktu ekoturystycznego na bazie szlaku Greenways/Ekomuzeum „Śladami stroju cieszyńskiego” przeznaczone dla biur podróży, wstępna koncepcja produktu ekoturystycznego Greenway/Ekomuzeum „Śladami stroju jabłonkowskiego”, uproszczona koncepcja produktu ekoturystycznego Greenway „Szlak Olzy”.

Budżet:

Koszty ogółem:	18 750,00 PLN
Grant (fundusz partnerstwa):	15 000,00 PLN
Wkład własny:	3 750,00 PLN

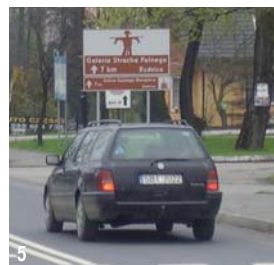

Szczególnym zadaniem w obszarze turystyki realizowanym przez SRIWR „Olza” w partnerstwie z Radą Regionalną ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu jest program Infotur.

Jego pierwszą częścią był projekt „Infotur - Aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko”⁴⁵.

Główny cel projektu stanowiła aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz poprawa jakości działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu, co w efekcie miało doprowadzić do rozwoju turystyki w rejonie przygranicznym (5). Stworzono koncepcję funkcjonowania systemu informacji turystycznej polskiej strony, jako dokumentu wynikającego z projektu „Rozwój współpracy centrów informacji na Śląsku Cieszyńskim”. Rozbudowano i zaktualizowano bazy danych przygranicznego systemu informacji turystycznej Infotur (www.infotur.olza.pl), obsługującego sieć internetową oraz sieć infokiosków po polskiej i czeskiej stronie granicy. Zainstalowano sieć ośmiu infokiosków wolnostojących w Jasienicy, Ustroniu, Istebnej, Skoczowie, Strumieniu, Godowie, Jastrzębiu Zdroju i Zebrydowicach. Uczestniczono w sześciu imprezach targowych (Katowice, Gdańsk, Warszawa, Poznań, Ostrava i Brno) oraz wykonano standy targowo - wystawiennicze z przeznaczeniem na targi turystyczne w Polsce i Czechach. Wydano materiały promocyjne - foldery, mapy, plakaty,teczki przedstawiające produkty i atrakcje turystyczne całego Euroregionu (w języku: polskim, czeskim, angielskim i francuskim). Materiały te przetłumaczono również na język francuski, aby dotrzeć do turystów z krajów frankofońskich w ramach współpracy z Eurodystryktem Regio Pamina. Wszystkie działania przyczyniły się do wzrostu atrakcyjności obszaru Euroregionu oraz poprawy jakości działań w zakresie promocji i systemu wymiany informacji turystycznej.

Projekt wpisał się w szereg aktywności Euroregionu związanych z budowaniem produktów turystycznych opartych na programach Greenways, Ekomuzea, Produkt lokalny oraz nawiązał do zrealizowanego z programu Phare CBC projektu „Rozwój współpracy centrów informacji na Śląsku Cieszyńskim” i tworzono regionalnego Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej.

Budżet:

Koszty ogółem:	396 914,00 PLN
Grant EU (EFRR):	297 685,50 PLN
Dofinansowanie krajowe:	99 228,50 PLN

⁴⁴ Karta projektu „EUROGREEN PL. Aktywizacja i tworzenie nowych produktów ekoturystycznych w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński w ramach programów Greenways Ekomuzea i Produkt lokalny”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁴⁵ Karta projektu „Infotur - Aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

„Inforeg - Aktywizacja agencji informacji przygranicznych w regionie Śląska Cieszyńskiego - gromadzenie, opracowywanie oraz poszerzanie informacji (Inforeg 2000)”⁴⁶

Partnerzy: Rada Regionalna ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu, Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, SRIWR „Olza”

Celem projektu było zabezpieczenie systemu zbierania, opracowywania i ponadgranicznego przesyłania informacji z zakresu imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych odbywających się w regionie Śląska Cieszyńskiego. W tym celu uruchomiono dwie Agencje Informacji Przygranicznej - w miastach Cieszyn (6) i Třinec (później Český Těšín), które współpracują z siecią partnerów informacyjnych (tę rolę spełniają gminy) i punktów informacyjnych. W projekcie uczestniczyły 43 gminy (partnerzy) i ok. 300 punktów informacyjnych.

Budżet:

Koszty ogółem:	48 000,00 EUR
Grant EU	
(Phare Credo):	43 200,00 EUR
Wkład partnerów:	4 800,00 EUR

„Regiotour - Trasy rowerowe Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”⁴⁷

Partnerzy: RSTS, SRIWR „Olza”

Celem projektu było stworzenie sieci tras rowerowych na obszarze Euroregionu w celu umożliwienia przejechania na rowerze całego regionu. Dodatkowo projekt miał na celu wsparcie działalności gospodarczej w regionie przygranicznym. Oznakowano ponad 800 km tras rowerowych (w tym trzy pętle tras rowerowych dla osób niewidomych i niedowidzących w pobliżu przejść granicznych Kaczyce Górne - Karviná-Ráj Puńców - Kojkovice oraz Jasnowice - Bukovec), wzdłuż których - obok oznakowania - powstały punkty odpoczynkowe (zadaszenia, ławy z miejscami do siedzenia, stojaki na rowery, mapy turystyczne

(7), kosze na śmieci). Wykonano również podstawowe prace z zakresu tzw. małej infrastruktury, takie jak: przycięcie gałęzi, obniżenie krawężników itp. Ponadto zostały umieszczone mapy turystyczne i tablice witające. Przygotowywane zostały materiały promocyjne i informacyjne: mapy turystyczne, przewodniki oraz foldery.

Budżet:

Koszty ogółem:	385 875,00 EUR
Grant EU	
(Phare Credo):	271 000,00 EUR
Wkład partnerów:	114 875,00 EUR

„INFOREG 2006”⁴⁸

Partnerzy: SRIWR „Olza”, RSTS

„Inforeg 2006” to jeden z najważniejszych strategicznych z punktu widzenia funkcjonowania Euroregionu projektów zrealizowanych wspólnie przez partnerów umowy o współpracy regionalnej. Inspiracją do jego powstania był działający od ponad 15 lat we francusko-niemieckim Eurodystrykcie Regio Pamina system sieciowej wymiany informacji Infobest oraz realizowany w Euroregionie Śląsk Cieszyński projekt Inforeg 2000. Wykorzystanie dobrych praktyk i doświadczeń oraz przegląd i analiza funkcjonowania zarówno Infobest, jak i Inforeg 2000, pozwoliła na wypracowanie optymalnych metod zarządzania modelowym systemem Inforeg 2006 (8).

⁴⁶ Karta projektu „Inforeg - Aktywizacja agencji informacji przygranicznych w regionie Śląska Cieszyńskiego - gromadzenie, opracowywanie oraz poszerzanie informacji (Inforeg 2000)”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁴⁷ Karta projektu „Regiotour - Trasy rowerowe Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁴⁸ Karta projektu „Inforeg 2006”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

Z jednej strony projekt jako narzędzie planowania i podejmowania działań zawiera komponent związany z gromadzeniem i opracowywaniem informacji dotyczących różnych dziedzin życia, obejmujących szeroko rozumianą sferę ekonomiczno-gospodarczą i społeczną, które za pośrednictwem sieci internetowej trafiają do lokalnych punktów informacyjnych po

polskiej i czeskiej stronie granicy, a stamtąd są udostępniane lokalnej społeczności, podmiotom gospodarczym i innym zainteresowanym jednostkom. Z drugiej strony zawiera komponent strategiczny, uwzględniający wzajemną współpracę „komórki” Inforeg, euroregionalnych grup roboczych oraz partnerów tworzących sieć, w którym rodzaj informacji jest kluczowym źródłem definiowania kierunków rozwoju Euroregionu i generowania wspólnych polsko-czeskich projektów.

W ramach projektu miały miejsce wizyty przedstawicieli Eurodystryktu w Euroregionie Śląsk Cieszyński, w trakcie których zaprezentowane zostały m.in. podstawowe założenia systemu Inforeg 2006 oraz rewizyty przedstawicieli

Euroregionu w Eurodystrykcie - zespołu projektowego i przedstawicieli partnerów informacyjnych, w trakcie których zapoznali się oni z funkcjonowaniem systemu Infobest na pograniczu francusko-niemieckim a także z działalnością samego Eurodystryktu. W ostatnim etapie realizacji projektu zostało opracowane, wydrukowane i rozdyskrebowane pierwsze wydanie polsko-czeskiego biuletynu w liczbie 500 egzemplarzy. Ponadto zostały zakupione i zamontowane dwa infokioski w miastach Cieszyn i Český Těšín wydane materiały promocyjne (plakaty) i wyprodukowane banery. Został uruchomiony także serwis internetowy (z własnymi bazami danych) pod adresem: www.inforeg.org.

Budżet:

Koszty ogółem:	147 550,00 PLN
Grant UE (EFRR):	110 662,50 PLN
Dofinansowanie krajowe:	36 887,50 PLN

„Cieszyńskie Centrum Informacji - Agencja Informacji Przygranicznej”⁴⁹

Od marca 2007 r. SRIWR „Olza” prowadzi wspólnie z Miastem Cieszyn Cieszyńskie Centrum Informacji (CCI), w ramach którego Stowarzyszenie kieruje ponadlokalną, transgraniczną Agencją Informacji Przygranicznej (AIP). Punkt informacji turystycznej był prowadzony wspólnie już od stycznia 2000 r., jako rezultat projektu Inforeg 2000. W ramach audytu wykonanego przez Polską Agencję Rozwoju Turystyki przeprowadzonego na zlecenie Śląskiej Organizacji Turystycznej, CCI zostało sklasyfikowane, jako jedno z tzw. siedmiu modelowych w województwie śląskim. Do najważniejszych zadań CCI należą: obsługa klienta; działalność informacyjna Euroregionalnego Centrum Informacji Europejskiej; sprzedaż różnego rodzaju wydawnictw; upowszechnianie działalności kulturalnej i sportowej regionu; działalność z zakresu turystyki. W 2003 r. RSTS otworzyło filialne biuro (Český Těšín) i w ten sposób powstało polsko - czeskie Euroregionalne Centrum Informacji Europejskiej. Od tego momentu placówki współpracują ze sobą poprzez wymianę materiałów, wspólne publikacje i szkolenia.

„Euroregionalne Centrum Informacji Europejskiej (ECIE)”⁵⁰

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: Instytut EuroSchola

Zadaniem ECIE (w ramach działającej przy SRIWR „Olza” Agencji Informacji Przygranicznej) jest podejmowanie działań związanych z tematyką Unii Europejskiej oraz udzielanie podstawowych informacji na temat pomocy finansowej Wspólnoty dla samorządów lokalnych i sektora organizacji pozarządowych. Informacje udostępniane są na miejscu oraz telefonicznie przez pracowników Stowarzyszenia - Agencji Informacji Przygranicznej.

Budżet (EUR)

Koszty ogółem:	11 500,00 EUR
Grant EU (Phare CBC):	9 000,00 EUR
Wkład partnerów:	2 500,00 EUR

⁴⁹ Materiały Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.

⁵⁰ Karta projektu „Euroregionalne Centrum Informacji Europejskiej (ECIE)”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

„Widzą, wiedzą, informują - doskonalenie kadr informacji turystycznej województwa śląskiego”⁵¹

Wnioskodawca: Śląska Organizacja Turystyczna (ŚOT)

Partnerzy: SRIWR „Olza”, inni członkowie ŚOT

Projekt przygotowano w ramach Programu Funkcjonowania i Rozwoju Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej. Przedsięwzięcie, które zostało dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Projekt obejmowało kilkumiesięczny cykl szkoleń terenowych pod wspólną nazwą „Widzą, wiedzą, informują”, podzielonych na cztery części. Uwzględniały one poszczególne subregiony województwa śląskiego: północny (Częstochowa i Jura Krakowsko-Częstochowska), południowy (Beskidy i Śląsk Cieszyński), zachodni (Ziemia Rybnicka i okolice) oraz centralny (Ziemie Gliwickie). W szkoleniach uczestniczyli pracownicy SRIWR „Olza”.

Budżet:

Koszty ogółem: 146 270,00 PLN

Grant (Ministerstwo

Sportu i Turystyki): 72 800,00 PLN

„tymRAZEM ŚLĄSKIE! Promocja turystyczna województwa śląskiego podczas targów krajowych i zagranicznych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych”⁵²

Wnioskodawca: Śląska Organizacja Turystyczna (ŚOT)

Partnerzy: SRIWR „Olza” oraz członkowie ŚOT: Związek Gmin Jurajskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie „Region Beskidy”

Projekt uzyskał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013. Głównym celem przedsięwzięcia była promocja atrakcji turystycznych województwa śląskiego. W ramach projektu zostały wydane materiały promocyjne, takie jak: mapa Śląska Cieszyńskiego i Beskidów, foldery i broszury prezentujące produkty turystyczne Górnego Śląska, Beskidu Śląskiego i Żywieckiego oraz Śląska Cieszyńskiego. Te ostatnie reklamują agroturystykę i turystykę miejską, turystykę krajoznawczą, turystykę przyrodniczą i poznawczą, turystykę wypoczynkową i aktywną, turystykę uzdrowską i kulturową oraz turystykę na szlaki Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways. Opracowania zostały wykorzystane do promocji regionu na targach turystycznych oraz rozdyskrebowane do punktów informacji turystycznej na Śląsku i Podbeskidziu. W ramach projektu sfinansowano działania związane z organizacją stoisk, przygotowaniem i udziałem w targach turystycznych w: Utrechcie, Brukseli, Paryżu, Łodzi, Warszawie, Gdańsku, Sosnowcu (9), Krakowie i Poznaniu.

Budżet:

Koszty ogółem: 1 250 000,00 PLN

Grant UE

(EFRR): 1 000 000,00 PLN

Wkład własny: 250 000,00 PLN

- Współpraca Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z instytucjami i organizacjami krajowymi i zagranicznymi w ramach działań na rzecz turystyki opiera się na trzech filarach:

1. Filary programowy - obejmujący Program Greenways - szlaki dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego, Ekomuzea, Produkt lokalny oraz Grupy Partnerski i Czysta Turystyka.

Od 2001 roku Program Zielone Szlaki - Greenways wspiera rozwój turystyki przyjaznej dla środowiska, promuje zdrowy i aktywny styl życia oraz ożywia gospodarkę lokalną przy poszanowaniu wartości przyrodniczych, kulturowych i krajoznawczych. W Polsce zielone szlaki Greenways liczą ponad

⁵¹ Karta projektu „Widzą, wiedzą, informują - doskonalenie kadr informacji turystycznej województwa śląskiego”, Śląska Organizacja Turystyczna.

⁵² Karta projektu „tymRAZEM ŚLĄSKIE! Promocja turystyczna województwa śląskiego podczas targów krajowych i zagranicznych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych”, Śląska Organizacja Turystyczna.

3000 km. Program Zielone Szlaki - Greenways jest częścią międzynarodowej inicjatywy Central & Eastern European Greenways (CEG) realizowanej w Europie Środkowo-Wschodniej przez Stowarzyszenie Environmental Partnership for Sustainable Development. Projekt wyznaczenia szlaku Greenways powstał w 2001 r., kiedy to polska i czeska Fundacja Partnerstwo dla Środowiska podjęły decyzję o utworzeniu europejskiego korytarza ekoturystycznego. W 2002 r. na zamku w miejscowości Bartošovice partnerzy podpisali deklarację udziału w tej inicjatywie. Na obszarze polskiej części Euroregionu koordynatorem szlaku jest SRIWR „Olza”. KMW Greenways realizowany jest w większej części przez stronę polską, która pełni rolę partnera wiodącego. Projekt otrzymał dotacje z Ministerstwa Gospodarki i Pracy (7 800 PLN), Samorządu Województwa Śląskiego (15 000 PLN) oraz został zasilony ze środków własnych Stowarzyszenia (30 000 PLN). Efektem tych działań jest powstanie m.in.: Szlaku Myślistwa, Trasy Śródmiejskiej w Cieszynie, Rycerskiej Ścieżki Ustroń - Nydek, Szlaku ginących zawodów, czy pomysłu Trasy widokowej po Beskidzie Śląskim.

Ekomuzeum to - czytamy w dokumentacji programowej - rodzaj „muzeum bez murów”, gdzie przyroda, kultura i historia są prezentowane wspólnie, w miejscu ich pierwotnego występowania. Zainteresowane zwiedzających skierowane jest na wzajemne oddziaływanie pomiędzy przyrodą (miejscem) a ludźmi. Celem powoływania ekomuzeów jest ochrona budowli, zabytków i innych obiektów - narzędzi codziennego użytku, ozdób poświęconych bóstwom, drewnianych kołowrotek, listów miłosnych itp.

SRIWR „Olza” przystąpiło także do realizacji programu Produkt lokalny na podstawie przekazanej do Fundacji Partnerstwo dla Środowiska w Krakowie stosownej deklaracji. Inicjatywą udało się zainteresować także czeską stronę Euroregionu. Celami programu są:

- pomoc w organizacji podstaw twórczości lokalnej; kreowanie produktów lokalnych - konkurencyjnych i zdolnych do samodzielnego funkcjonowania na rynku;
  - pomoc w organizacji systemu sprzedaży produktów lokalnych wewnątrz regionu i poza nim;
  - ochrona drobnych przedsiębiorców i regionalności poprzez atesty, znaki pochodzenia i jakości dla produktów i usług stosowane w Polsce i UE.
2. Filar finansowy - obejmujący pozyskiwanie dotacji ze środków pomocowych oraz wprowadzanie zapisów w dokumentach euroregionalnych, dotyczących włączenia do priorytetów programowych funduszy małych i mikroprojektów celów związanych z turystyką, wpisujących się w założenia strategii *Interturism*.
  3. Filar organizacyjny - obejmujący grupy robocze do realizacji zadań z obszaru turystyki, w tym poszczególnych projektów. Wiodąca Grupa robocza ds. turystyki powołana została 14.01.2008 r. w Cieszynie podczas spotkania podsumowującego realizację projektu *Infotur*.

Obecnie Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” współpracuje z:

- **Siedemnastoma samorządami członkowskimi: Brenną, Chybiem, Cieszynem, Dębowcem, Godowem, Golezowem, Hażlachem, Istebną, Jasienicą, Jastrzębiem Zdrój, Jaworzem, Skoczowem, Strumieniem, Ustroniem, Wisła, Zebrzydowicami, Powiatem Cieszyńskim**

SRIWR „Olza” w ramach swoich celów statutowych realizuje projekty własne na rzecz turystyki, w których biorą również udział jego członkowie. Finansują oni również poszczególne przedsięwzięcia, przekazując składkę członkowską. Ustalenia dotyczące konkretnych projektów podejmowane są zarówno na Walnych Zgromadzeniach Członków, jak i na zebraniach Zarządu Stowarzyszenia.

- **PTTK Oddział w Cieszynie, PTTK Oddział w Jastrzębiu Zdroju, PTTK Oddział w Wiśle**

SRIWR „Olza” współpracuje z lokalnymi oddziałami Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, konsultując realizowane projekty oraz przygotowywane oferty turystyczne, rozwijając i utrzymując szlaki rowerowe oraz organizując imprezy i przedsięwzięcia o charakterze turystycznym i rekreacyjnym (np. rajdy rowerowe, czy złoty przewodnickie) (10). SRIWR „Olza” rozwinęło w szczególności współpracę z PTTK Oddział w Jastrzębiu Zdroju, z którym współdziała w przygotowywaniu dokumentacji szlaków i ofert turystycznych, co przeniosło się na merytoryczną współpracę w ramach Programu Greenways.

- **Stowarzyszeniem Promocji i Rozwoju Ustronia**

Współpraca SRIWR „Olza” ze Stowarzyszeniem Promocji i Rozwoju Ustronia opiera się na wspólnej realizacji wybranych przedsięwzięć dotyczących rozwoju tras kolarstwa górskiego w Beskidzie Śląskim oraz prowadzenia punktów informacji turystycznej.

- **Samorządem Województwa Śląskiego**

Współpraca z Samorządem Województwa Śląskiego polega na aktywnym udziale w przedsięwzięciach o charakterze regionalnym, które realizuje oraz na włączaniu go (także finansowo) w inicjatywy SRIWR „Olza”. Stowarzyszenie uczestniczyło w takich inicjatywach Samorządu Wojewódzkiego, jak: „*Wiślana Trasa Rowerowa*”, „*Strategia marketingowa województwa śląskiego*”, imprezy targowe oraz tworzenie regionalnych internetowych bazach danych. Z kolei Samorząd Województwa Śląskiego czynnie wspierał prace SRIWR „Olza” nad projektem „*Kraków-Morawy-Wiedeń Greenways*” oraz powstaniem koncepcji *Przygotowanie produktu ekoturystycznego Greenway 'Szlakiem Myślistwa Wisła - Chybie - Pszczyna' z elementami Ekomuzeum*.

- **Śląską Organizacją Turystyczną w Katowicach (ŚOT)**

SRIWR „Olza” od listopada 2007 r. jest członkiem Śląskiej Organizacji Turystycznej. Stowarzyszenie aktywnie i czynnie (jego przedstawiciel pełni funkcję wiceprzewodniczącego) bierze udział w pracach Śląskiej Rady Informacji Turystycznej działającej przy ŚOT. SRIWR „Olza” uczestniczy w takich przedsięwzięciach ŚOT jak: „*Śląski System Informacji Turystycznej*”, obejmujący m.in.: turystyczne oznakowanie dróg publicznych, prowadzenie i aktualizację turystycznych serwisów internetowych Stowarzyszenia oraz Euroregionu Śląsk Cieszyński, a także prowadzenie działań marketingowych w zakresie marketingu wystawienniczego na targach krajowych. Z kolei Śląska Organizacja Turystyczna czynnie wsparła prace Stowarzyszenia związane z projektem „*Infotour - Aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko*” oraz całym programem Infotour w zakresie wkładu merytorycznego konsultacji dotyczących turystycznego oznakowania dróg publicznych, produktów turystycznych oraz zasad identyfikacji wizualnej. Ponadto przedstawiciele ŚOT uczestniczą w konferencjach, forach, spotkaniach z zakresu turystyki, organizowanych przez SRIWR „Olza”.

- **Stowarzyszeniem „Region Beskidy” w Bielsku-Białej, Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego w Rybniku, Związkiem Gmin Jurajskich w Ogrodzieńcu**

- współpraca ze Stowarzyszeniem „Region Beskidy” w zakresie turystyki opiera się na wspólnej promocji obu regionów na turystycznych stoiskach targowo-wystawienniczych w kraju;
- współpraca ze Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego dotyczyła konsultacji w ramach jednego z projektów Związku - „*Stworzenie produktu turystycznego opartego o ścieżki rowerowe Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego oraz jego promocja*”, realizowanego w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czechy - Polska;
- współpraca ze Związkiem Gmin Jurajskich w ramach budowania i wdrażania „*Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej*”, a także wspólnych prac w Śląskiej Radzie Informacji Turystycznej oraz w ramach promocji obu regionów na turystycznych stoiskach targowo-wystawienniczych w kraju

Współpraca SRIWR „Olza” z tymi organizacjami została usystematyzowana w umowie partnerskiej, zawartej w ramach projektu „*tymRAZEM ŚLĄSKIE! Promocja turystyczna województwa śląskiego podczas targów krajowych i zagranicznych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych*” oraz jego projektowej kontynuacji.

- **Fundacją Partnerstwo dla Środowiska w Krakowie**

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska jest dla SRIWR „Olza” zarówno partnerem programowym, jak i projektowym. Współpraca tych dwóch organizacji trwa nieprzerwanie od 2002 r. W aspekcie programowym opiera się ona na złożonych deklaracjach, podpisanych umowach oraz porozumieniach i polega na wspólnym wdrażaniu trzech programów ekoturystycznych: Szlaki dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego - Greenways, Ekomuzea i Produkt Lokalny. Do najważniejszych aspektów projektowych należą z kolei wspólnie zrealizowane przez SRIWR „Olza” i Fundację przedsięwzięcia, takie jak: oznakowanie szlaku „*Kraków - Morawy - Wiedeń - Greenways*” na obszarze działania SRIWR „Olza”, wydanie przewodnika po szlaku Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways - „*Śląsk Cieszyński po obu stronach Olzy*”, realizacja zadań w ramach projektu „*EUROGREEN PL. Aktywizacja i tworzenie nowych produktów ekoturystycznych na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński w ramach programów Greenways Ekomuzea i Produkt lokalny*”. Ponadto SRIWR „Olza” regularnie uczestniczy w corocznych krajowych forach koordynatorów Greenways i Ekomuzeów oraz w licznych inicjatywach, do których należy między innymi Rajd Rowerowy z Krakowa do Wiednia pn. „*Odsiecz Wiednia*”.

- **Stowarzyszeniem Gmin Jabłonkowskich, Radą Regionalną ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu, Regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego (od 2008 r. Regionalne Stowarzyszenie Współpracy Terytorialnej Śląska Cieszyńskiego)**

Instytucje te stanowią podstawową grupę czeskich partnerów działań turystycznych. Stowarzyszenie Gmin Jabłonkowskich oraz Rada Regionalna ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu są członkami RSTS. Współpraca z RSTS w zakresie turystyki ma charakter umowy, natomiast faktycznie odbywa się ona na dwóch poziomach - programowym (*strategia „Interurism”*) i projektowym (wspólna realizacja takich przedsięwzięć, jak: „*Regioutour*”, „*Inforeg 2006*”, „*Eurogreen*

PL”). SRIWR „Olza” wspólnie z RSTS regularnie przygotowują wspólne ekspozycje wystawiennicze na targach MTT REGIONTOUR w Brnie (Republika Czeska) (11).

W związku z podziałem kompetencji w RSTS, Rada Regionalna stała się partnerem wiodącym SRIWR „Olza” w ramach działań turystycznych. Znalazło to swój wyraz w Umowie o współpracy w obszarze turystyki, podpisanej między Radą a SRIWR „Olza” w ramach projektu „Infotour”.

Współpraca SRIWR „Olza” ze Stowarzyszeniem Gmin Jabłonkowskich (które jest również członkiem Rady Regionalnej w Trzyńcu) w dziedzinie turystyki miała miejsce w trakcie przygotowywania założeń działania systemu informacji turystycznej w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński (dotacja Phare CBC) oraz w ramach aktywności obu Stowarzyszeń związanych z promocją i rozwojem turystyki na granicy polsko-czesko-słowackiej.

7. Inicjatywy z zakresu ochrony środowiska i infrastruktury wspierane przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

„Program Rewitalizacji dorzecza Olzy”⁵³

Partnerzy: SRIWR „Olza”, RSTS

Program został zainicjowany w 2001 r. przez stronę czeską jako jeden z priorytetów regionalnych mikroregionu wschodniej części Śląska Cieszyńskiego (Ziemia Cieszyńska, Trzyńska, Jabłonkowska) i wspierany był przez Urząd Wojewódzki Okręgu Północnomorawskiego oraz podmioty gospodarcze z obszaru Euroregionu. Główne założenie programu opierało się na koordynacji działań związanych z poprawą warunków społeczno - ekonomicznych i poprawą środowiska naturalnego polsko - czeskiego regionu dorzecza Olzy. W tym celu po czeskiej stronie Euroregionu powstało stowarzyszenie gmin „Śląski Związek Wodnogospodarczy”, które zapewniło finansowanie programu z Funduszu Spójności (1 mld Kč). Z kolei po polskiej stronie, gminy Euroregionu przygotowały projekty z zakresu ochrony środowiska i pozyskały dotacje na ich realizację - Jastrzębie Zdrój, Godów i Cieszyn z Funduszu Spójności, Goleiszów i Zebrzydowice z Program Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czechi - Polska.

„Modernizacja dróg dojazdowych do przejść granicznych w rejonie Cieszyna”⁵⁴

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: RSTS, Cieszyn, Zebrzydowice, Jastrzębie Zdrój, Powiat Cieszyński, Samorząd Województwa Śląskiego

Celem projektu była poprawa stanu sieci dróg w rejonie przygranicznym pomiędzy Polską a Czechami w rejonie Cieszyna oraz usprawnienie dostępu do granicy polsko-czeskiej dla ruchu międzynarodowego. W ramach przedsięwzięcia

m.in.: została zmodernizowana droga do przejścia granicznego w Lesznej Górnej (12) i ulica Cieszyńska w Jastrzębiu Zdroju, wybudowano rondo w Zebrzydowicach na drodze do przejścia granicznego w Markłowicach Górnych oraz rondo w Cieszynie. Strona czeska Euroregionu zrealizowała podobny wniosek na modernizację drogi do przejścia granicznego Leszna Górna - Horní Lištná.

Budżet:

Koszty ogółem:	2 800 000,00 EUR
Grant UE (Phare CBC):	2 000 000,00 EUR ¹
Wkład własny:	800 000,00 EUR

⁵³ Materiały Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, op.cit.

⁵⁴ Karta projektu „Modernizacja dróg dojazdowych do przejść granicznych w rejonie Cieszyna”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

8. Projekty Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” o charakterze proeuropejskim (13,14)

„Zjednoczona Europa Naszym Wspólnym Domem”⁵⁵

Partnerzy: SRIWR „Olza”, Instytut EuroSchola

W ramach projektu została przygotowana dwudniowa konferencja dla przedstawicieli środków społecznego przekazu z Belgii, Czech, Francji, Niemiec, Słowacji i Polski pod hasłem: „Zjednoczona Europa Naszym Wspólnym Domem”. Aby szerzej zaprezentować uczestnikom obszar Śląska Cieszyńskiego (szczególnie delegatom z Belgii, Francji i Niemiec) zorganizowano tzw. *Study Tour* po Euroregionie. W ramach podróży uczestnicy zwiedzili czesko-polską szkołę podstawową (Bystřice nad Olšá), spotkali się z przedstawicielami polskiej i czeskiej części Euroregionu Śląsk Cieszyński w miejscowościach Zebrzydowice i Jablunkov, oraz zapoznali się z atrakcjami Istebnej i Koniakowa.

Budżet:

Koszty ogółem:	36 000,00 PLN
Grant (UKIE): ²	30 000,00 PLN
Wkład własny:	6 000,00 PLN

„Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Bez Granic”⁵⁶

Partnerzy: SRIWR „Olza”, Instytut EuroSchola

Celem projektu była wymiana polskiej i czeskiej młodzieży, prezentacja miejscowości Euroregionu z wykorzystaniem mediów oraz stworzenie warunków, do tego aby impreza stała się znaczącą atrakcją kulturalno-sportową nie tylko dla młodzieży, ale również dla mieszkańców i turystów. Innym istotnym zadaniem projektu była pomoc udzielona organizacjom sektora pozarządowego w pozyskiwaniu funduszy na realizację inicjatyw o charakterze niedochodowym. „Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Bez Granic” są projektem cyklicznym, realizowanym od jesieni 2001 r., raz po polskiej, raz po czeskiej stronie granicy.

„Euroregionalne Forum Szkolnych Klubów Europejskich”⁵⁷

Partnerzy: SRIWR „Olza”, Instytut EuroSchola

Celem projektu była prezentacja możliwości działalności szkolnych klubów europejskich w kontekście współpracy transgranicznej; prezentacja proeuropejskich aktywności klubów i stowarzyszeń; oraz stworzenie harmonogramu wspólnych działań tych organizacji z zakresu problematyki europejskiej, z wykorzystaniem polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w Euroregionie Śląsk Cieszyński. Impreza odbywała się raz w roku - po polskiej stronie Euroregionu Śląsk Cieszyński (pierwsze Forum odbyło się w 2002 r.). Przy realizacji projektu SRIWR „Olza” współpracowała ze zrzeszającymi szkolne kluby europejskie stowarzyszeniami: Cieszyńskim Klubem Europejskim, Stowarzyszeniem „Teraz Europa” i Jastrzębskim Klubem Europejskim „Europa Nostra”. Projekt finansowano ze środków zewnętrznych.

„Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Symulacyjne”⁵⁸

Partnerzy: SRIWR „Olza”, Instytut EuroSchola

W ramach projektu SRIWR „Olza” realizowało swoje zadanie statutowe - prowadzenie działalności proeuropejskiej, w szczególności z zakresu problematyki informacyjnej i edukacyjnej. Celem przedsięwzięcia było prowadzenie

⁵⁵ Karta projektu „Zjednoczona Europa Naszym Wspólnym Domem”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁵⁶ Karta projektu „Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Bez Granic”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁵⁷ Karta projektu „Euroregionalne Forum Szkolnych Klubów Europejskich”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁵⁸ Karta projektu „Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Symulacyjne”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

regularnej wymiany młodzieży, praktyczna nauka sztuki podejmowania decyzji, umiejętności negocjacji, prezentacji i obrony własnych stanowisk i racji. Projekt przewidywał ponadto zapoznanie uczestników *Gier* z procesami europejskimi i funkcjonowaniem Unii Europejskiej. „*Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Symulacyjne*” nawiązywały do imprez tego typu, organizowanych z powodzeniem od wielu lat w Europie i służyły nawiązywaniu nowych znajomości, które pomagają likwidować istniejące bariery pomiędzy narodami i kulturami. Gry odbywały się dwa razy w roku (począwszy od wiosny 2003 r.). Runda wiosenna organizowana była w czeskiej części Euroregionu, runda jesienna odbywała się po stronie polskiej. W projekcie uczestniczyły reprezentacje szkolnych klubów europejskich Euroregionu Śląsk Cieszyński. Projekt finansowano ze środków zewnętrznych.

9. Projekty realizowane obecnie przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

„Przystosowanie systemu informatycznego administracji samorządowej do kompleksowego świadczenia usług drogą elektroniczną w gminach: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Istebna, Strumień, Wisła”⁵⁹

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partnerzy: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Strumień, Wisła, Istebna

Projekt ubiega się o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2007-2013. Jego celem jest rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez informatyzację urzędów siedmiu gmin powiatu cieszyńskiego, dzięki wdrożeniu Systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów, pozwalającego na przetwarzanie i obsługę pism w formie dokumentów elektronicznych. System ten pozwoli zrealizować między innymi założenia *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2020* w zakresie tworzenia nowoczesnej administracji, a w przyszłości zostanie zintegrowany z Systemem Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP). Głównym rezultatem projektu będzie: skrócenie czasu realizacji procedur poddanych analizie i optymalizacji w wyniku utworzenia sprawnie działającego Systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów, zatwierdzanie podpisem elektronicznym 35 procedur wewnętrznych w urzędach gmin oraz objęcie 198 pracowników urzędów gmin systemem identyfikacji i autentykacji. Beneficjentami ostatecznymi będą mieszkańcy gmin, którzy zyskają możliwość szybszego i bardziej komfortowego rozpatrywania spraw.

Budżet:

Koszty ogółem: 732 987,00 PLN

Grant EU (EFRR): 623 038,95 PLN

„Śląski System Informacji Turystycznej”⁶⁰

Wnioskodawca: Śląska Organizacja Turystyczna

Partnerzy: SRIWR „Olza”, Górnośląski Związek Metropolitalny oraz Członkowie ŚOT: Związek Gmin Jurajskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie „Region Beskidy”

SRIWR „Olza” uczestniczy w projekcie Śląskiej Organizacji Turystycznej, który został złożony do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013. Projekt ma charakter systemowy i swoim zasięgiem obejmie teren całego województwa śląskiego. W projekcie będą uczestniczyć wszystkie podmioty prowadzące punkty informacji turystycznej w regionie oraz te, które planują uruchomienie jednostek IT lub rozszerzenie działalności o prowadzenie nieodpłatnych usług informacji turystycznej. Produktami projektu będzie wyposażenie analogowe i cyfrowe, przekazane nieodpłatnie punktom informacji turystycznej, co umożliwi integrację poszczególnych podmiotów w ramach Śląskiego System Informacji Turystycznej.

Budżet:

Koszty ogółem: 14 530 000,00 PLN

Grant EU (EFRR): 12 350 500,00 PLN

„Śląskie. Pozytywna energia. Promocja turystyczna województwa śląskiego na targach krajowych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych”⁶¹

Wnioskodawca: Śląska Organizacja Turystyczna

⁵⁹ Karta projektu „Przystosowanie systemu informatycznego administracji samorządowej do kompleksowego świadczenia usług drogą elektroniczną w gminach: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Istebna, Strumień, Wisła”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁶⁰ Karta projektu „Śląski System Informacji Turystycznej”, Śląska Organizacja Turystyczna.

⁶¹ Karta projektu „Śląskie. Pozytywna energia. Promocja turystyczna województwa śląskiego na targach krajowych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych”, Śląska Organizacja Turystyczna.

Partnerzy: SRIWR „Olza”, Górnośląski Związek Metropolitalny oraz członkowie ŚOT: Związek Gmin Jurajskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie „Region Beskidy”

Projekt został dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. W ramach przedsięwzięcia województwo śląskie będzie promowane na 14 krajowych imprezach targowych, które odbędą się w 2010 i 2011 roku. Wydane zostaną również materiały promocyjne, w tym m.in. mapy tras rowerowych i publikacja promująca ofertę turystyczną Śląska Cieszyńskiego.

Budżet:

Koszty ogółem: 1 764 706,00 PLN
Grant EU (EFRR): 1 500 000,00 PLN

„Infotur - 2”⁶²

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: Rada Regionalna ds. Współpracy i Rozwoju z siedzibą w Trzyńcu

Głównym celem projektu jest wzmacnianie systemu informacji turystycznej oraz promowanie oferty turystycznej Euroregionu. „Infotur - 2” nawiązuje do projektu „Atywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński”, realizowanego z Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czechy - Polska. Uzyskał on dofinansowanie z Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej CZ - PL 2007 - 2013. W ramach projektu „Infotur - 2” wykonywane są zadania mające na celu przygotowanie do realizacji projektu „Infotur - 3”⁶³ (dofinansowanego z „dużego” Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej CZ - PL 2007 - 2013), takie jak: „Konceptcja wizualizacji i rozmieszczenia oznakowania atrakcji turystycznych”, „Konceptcja wizualizacji i rozmieszczenia tablic informacyjnych”, „Konceptcja turystycznego oznakowania dróg publicznych - etap 2”, „Konceptcja wizualizacji i oznakowania infokiosków”, „Konceptcja przygotowania i wdrażania transgranicznych produktów turystycznych” oraz broszura z opisem projektu i zasad budowania produktów turystycznych.

Budżet:

Koszty ogółem: 12 500,00 EUR
Grant UE (EFRR): 10 625,00 EUR
Wkład własny: 1 875,00 EUR

„Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński szkołą integracji europejskiej”⁶⁴

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: RSTS

Przedsięwzięcie jest komplementarne do projektu „Chceme, abyście o Nas věděli Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński školou evropské integrace” (wnioskodawca RSTS), zostało dofinansowane z Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej CZ - PL 2007 - 2013. Jego główny cel stanowi promocja idei Euroregionu, polegająca na kształtowaniu świadomości lokalnej i regionalnej społeczności, promowanie Euroregionu w zachodnioeuropejskich partnerskich strukturach transgranicznych, jak również podsumowanie ponad 10 lat istnienia Euroregionu. Podstawowym instrumentem realizacji tych założeń będzie opracowanie zasad identyfikacji wizualnej Euroregionu, wykonanie „witaaczy” (dużych tablic), które zostaną umieszczone na „zewnętrznych granicach” polskiej strony Euroregionu przy najważniejszych ciągach komunikacyjnych oraz przeprowadzenie konferencji i wydanie raportu.

Budżet:

Koszty ogółem: 36 578,97 EUR
Grant UE (EFRR): 30 000,00 EUR
Wkład własny: 6 578,97 EUR

⁶² Karta projektu „Infotur - 2”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁶³ Wnioskodawca projektu Infotur - 3 jest Rada Regionalna w Trzyńcu a partnerem: SRIWR „Olza”. Planowany budżet: koszty ogółem - 170 837,09 EUR, grant EU (EFRR) - 145 210,88 EUR.

⁶⁴ Karta projektu „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński szkołą integracji europejskiej”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

• Zadania zrealizowane dzięki dotacjom (grantom) budżetu Samorządu Województwa Śląskiego:

„Schengen - przestrzeń nowych możliwości. Organizacja międzynarodowych konferencji w ramach wzmocnienia współpracy na polsko-czeskim pograniczu”⁶⁵

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Nieformalne partnerstwo: Biuro Współpracy Dolnego Renu i Województwa Śląskiego, RSTS, Eurodystrykt Regio Pamina, Euro-Institut Kehl/Strasbourg

Głównym celem zadania było rozwijanie współpracy między Euroregionem a Krajem Morawsko-Śląskim (Czechy), Departamentem Dolnego Renu (Francja) i krajem związkowym Badenia-Wirtembergia (Niemcy), zmierzającej do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców oraz rozwoju regionów. Podstawowy instrument realizacji zakładanego celu stanowiła organizacja międzynarodowych konferencji tematycznych, służących określeniu możliwości wykorzystania doświadczeń Francji i Niemiec, związanych z ich członkostwem w układzie z Schengen, w realiach polsko-czeskiego pogranicza. W październiku 2009 r. zrealizowano 2 konferencje tematyczne poświęcone problematyce Schengen.

Budżet:

Koszty ogółem:	20 400,00 PLN
Grant:	10 200,00 PLN
Wkład własny:	10 200,00 PLN

„Międzynarodowe seminarium pn.: Koncepcja powstania EuroInstytutu PL-CZ”⁶⁶

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Partner: Instytut EuroSchola

Zadanie było inspirowane funkcjonującą od 1993 r. w mieście Kehl (Badenia-Wirtembergia) organizacją pn. Euro-Institut, która ma na celu znoszenie wszelkiego rodzaju barier administracyjnych oraz zachęcanie francuskich i niemieckich podmiotów publicznych do działania na rzecz współpracy regionalnej, w tym ponadgranicznej. W październiku 2009 r. w ramach projektu zorganizowano międzynarodowe seminarium poprzedzone konsultacjami z przedstawicielami instytucji partnerskich, samorządów, instytucji doradczo-szkoleniowych, ośrodków naukowych, itp. Rezultat stanowiła opracowana i wydana *Koncepcja powstania międzynarodowego ośrodka doradczo-szkoleniowego EuroInstytutu PL-CZ*.

Budżet:

Koszty ogółem:	7 500,00 PLN
Grant:	3 750,00 PLN
Wkład własny:	3 750,00 PLN

„Tworzenie i rozwój produktów turystycznych w oparciu o systemy szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński wraz z promocją”⁶⁷

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

Nieformalne partnerstwo: Samorząd powiatowy, samorządy gminne, PTTK Oddział w Wiśle, PTTK Oddział w Cieszynie, PTTK Oddział w Jastrzębiu Zdroju, ŚOT, RSTS

W ramach zadania przeprowadzono analizę stanu prawnego oraz inwentaryzację oznakowania szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński, zaktualizowano *Koncepcję oznakowania szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński, przygotowano Koncepcję tworzenia i rozwoju produktów turystycznych na szlakach rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński, a także przewodnik po rowerowym produkcie turystycznym Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways - „Śląsk Cieszyński. Po obu stronach Olzy”, który został wydany dzięki dodatkowym środkom finansowym przekazanych przez Śląską Organizację Turystyczną w ramach kolejnego zadania publicznego („montaż finansowy”).*

⁶⁵ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Schengen - przestrzeń nowych możliwości. Organizacja międzynarodowych konferencji w ramach wzmocnienia współpracy na polsko-czeskim pograniczu” - w dziedzinie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”. Zadanie nie zostało rozliczone z uwagi na brak wydatków, na które SRIWR „Olza” otrzymało dofinansowanie - brak zakładanego udziału Eurodystryktu Regio Pamina. Poniesione koszty stanowią wkład własny do projektu „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli...” (montaż finansowy).

⁶⁶ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Międzynarodowe seminarium pn.: Koncepcja powstania EuroInstytutu PL-CZ” - w dziedzinie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁶⁷ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Tworzenie i rozwój produktów turystycznych w oparciu o systemy szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński wraz z promocją” w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” .

Budżet:

Koszty ogółem: 40 000,00 PLN
Grant: 10 000,00 PLN

„Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways - przewodnik po rowerowym produkcie turystycznym w Euroregionie Śląsk Cieszyński”⁶⁸

Wnioskodawca: SRIWR „Olza”

NiefORMALNE partnerstwo: Samorząd powiatowy, samorządy gminne, PTTK Oddział w Wiśle, PTTK Oddział w Cieszynie, PTTK Oddział w Jastrzębiu Zdroju, ŚOT, RSTS

Przedsięwzięcie nawiązywało do zadania „*Tworzenie i rozwój produktów turystycznych...*”, a jego efektem było wydanie przewodnika „*Śląsk Cieszyński. Po obu stronach Olzy*”. Przewodnik jest elementem kreowania i rozwoju markowych produktów turystycznych przez SRIWR „Olza”. Opracowanie stanowi kompleksowy opis euroregionalnego produktu turystycznego przeznaczanego nie tylko dla turysty rowerowego, gdyż układ treści i zawartość wydawnictwa mają uniwersalny charakter.

Budżet:

Koszty ogółem: 20 000,00 PLN
Grant: 8 000,00 PLN

• Najnowsze inicjatywy:**„Infotur - 3”⁶⁹**

„*Infotur - 3*” jest kontynuacją przedsięwzięć: „*Infotur - 2*”, realizowanego przez Partnerów projektu (Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” i Radę Regionalną ds. Rozwoju i Współpracy z siedzibą w Trzyńcu) z FM POWT CZ-PL; „*Infotur - Aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko*” (ER ŚC - TS), realizowanego ze środków EFRR - INTERREG IIIA CZ-PL oraz realizowanego z programu Phare CBC projektu „*Rozwój współpracy centrów informacji na Śląsku Cieszyńskim*”. Przedsięwzięcie wpisuje się także w aktywności ER ŚC - TS związane z tworzeniem produktów turystycznych opartych na programach Greenways, Ekomuzea, Produkt Lokalny.

Należy zaznaczyć, że partnerzy projektu współpracują w przygotowywaniu i realizacji różnego rodzaju inicjatyw turystycznych już od kilku lat. Wyznacznikiem tej współpracy jest zachowanie zasady naprzemiennego pełnienia funkcji lidera projektu przez partnerów w trakcie realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Modelowa współpraca stała się impulsem do stworzenia wspólnego programu prowadzenia działań w dziedzinie turystyki pod nazwą „*Infotur*”. Pomysł ten zrodził się zaraz po zakończeniu projektu „*Infotur*”, który w pewien sposób otworzył cykl wspólnych aktywności ujętych w programie „*Infotur*”. Kolejne partnerskie przedsięwzięcie w ramach programu stanowił projekt „*Infotur - 2*”, będący przedsięwzięciem koncepcyjnym, przygotowującym do obecnie składanego projektu „*Infotur - 3*”, mającego charakter realizacyjny.

Projekt zakłada wykonanie kilku powiązanych działań informacyjno-promocyjnych. Działania o charakterze promocyjnym będą ukierunkowane na zaktywizowanie produktów turystycznych opracowanych w ramach projektu „*Infotur - 2*” (Partner Wiodący) oraz przygotowanie oferty spędzenia wolnego czasu (Partner). Uwzględnią one prezentację produktów turystycznych i oferty spędzenia wolnego czasu w formie wydawnictw. Powstanie także mapa z naniesionymi produktami turystycznymi oraz seria plakatów. Aktywności promocyjne uzupełni organizacja trzech warsztatów z konferencją prasową.

W ramach wspólnych działań o charakterze informacyjnym zostaną wykonane mapy reklamowe, przedstawiające rozmieszczenie produktów turystycznych w terenie. Działania te będą wsparte turystycznym oznakowaniem dróg oraz obiektów, wchodzących w skład poszczególnych produktów oraz oznakowaniem infokiosków. Całość aktywności zwiększy powstanie interaktywnej mapy wykorzystującej nawigację GPS, obejmującej zasięgiem obszar ER ŚC - TS, dzięki której będzie możliwe łatwe poruszanie się po produktach turystycznych oraz odnajdywanie położenia tworzących je atrakcji, a także zastosowanie systemu Bluetooth w celu umożliwienia bezprzewodowego dostępu do informacji dla turystów.

Cel główny i cele szczegółowe:

Głównym celem projektu jest poszerzenie oferty turystycznej na pograniczu czesko-polskim za pośrednictwem włączenia istniejących usług i atrakcji turystycznych do produktów turystycznych oraz zapewnienia dostatecznej ilości informacji o tychże produktach i ich promocji.

⁶⁸ Karta projektu „*Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways - przewodnik po rowerowym produkcie turystycznym w Euroregionie Śląsk Cieszyński*”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

⁶⁹ Karta projektu „*Infotur 3*”, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

Celami szczegółowymi projektu są:

- aktywizacja produktów turystycznych w oparciu o istniejące usługi i atrakcje na terenie południowo-zachodniej części ER TS-ŚC oraz przygotowanie oferty spędzania czasu wolnego adresowanej zarówno do społeczności lokalnej, jak i turystów przejeżdżających do Euroregionu z kraju i zagranicy,
- wspieranie systemu informacji turystycznej poprzez turystyczne oznakowanie dróg, znakowanie obiektów (atrakcji turystycznych) i infokiosków oraz wykorzystanie nawigacji GPS w celu ułatwienia poruszania się po produktach turystycznych,
- zastosowanie technologii Bluetooth w punktach informacji turystycznej celem łatwiejszego (beziprowodowego) dostępu do informacji dla turystów, umożliwiającej m.in. pobranie na telefon komórkowy opisów atrakcji znajdujących się w danej miejscowości, materiałów dźwiękowych i filmów promujących daną miejscowość, czy mapę miejscowości, w której znajduje się punkt informacyjny wyposażony w Bluetooth.

Produkty:

System Bluetooth (pilotaż) w ramach 2 punktów informacji turystycznej

Przeprowadzenie 1 akcji promocyjnej - warsztatu wraz z konferencją prasową

Stworzenie produktów ukierunkowanych na promocję:

- materiały promocyjne: mapy (dwujęzyczne - j.polski i j. czeski x 10000 szt.)
- materiały promocyjne: ulotki informacyjne (j. polski x 50000 szt., j. czeski x 40000 szt., j.angielski x 10000 szt.)
- turystyczne znakowanie dróg (20 średnich, 65 małych tablic E-22b)
- mapy reklamowe (16 tablic informacyjnych)
- oznakowanie atrakcji turystycznych (min. 40 tabliczek)
- oznakowanie infokiosków (min. 8) (15)

Wspólna czesko-polska interaktywna mapa produktów w środowisku internetowym z możliwością ściągnięcia zestawów GPS do prostej nawigacji w ramach produktu

„Studium Wykonalności EuroInstytutu PL-CZ (etap pierwszy) - organizacja międzynarodowych warsztatów” (16)⁷⁰

Celem głównym zadania jest zorganizowanie międzynarodowych warsztatów, które posłużą do przygotowania I etapu studium wykonalności międzynarodowego ośrodka doradczo-szkoleniowego w Euroregionie Śląsk Cieszyński - EuroInstytutu PL-CZ.

Celami szczegółowymi zadania są:

[1] weryfikacja ogólnych propozycji dotyczących powołania i funkcjonowania EuroInstytutu PL-CZ, przedstawionych w opisie etapu instytucjonalnego „Koncepcji międzynarodowego ośrodka doradczo-szkoleniowego EuroInstytutu PL-CZ” - przedyskutowanie (przy udziale ekspertów polskich i zagranicznych) sposobu tworzenia przyszłego EuroInstytutu PL-CZ oraz kwestii związanych z jego finansowaniem, zdefiniowanie charakteru usług, które miałyby świadczyć oraz określenie struktury organizacyjnej ośrodka i roli, jaką będzie pełniło w niej Euroregionalne Centrum Informacji Europejskiej;

[2] zachęcenie przedstawicieli lokalnych i regionalnych organizacji (samorządów, instytucji doradczo-szkoleniowych,

ośrodków naukowych, liderów branżowych oraz pozostałych podmiotów) z województwa śląskiego i morawskośląskiego, w szczególności z Euroregionu Śląsk Cieszyński i Departamentu Dolnego Renu oraz regionu Badenii-Wirtembergii do włączenia się w przedsięwzięcie;

⁷⁰ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Studium Wykonalności EuroInstytutu PL-CZ (etap pierwszy) - organizacja międzynarodowych warsztatów” - w dziedzinie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

[3] określenie możliwości włączenia się przyszłego EuroInstytutu PL-CZ w międzynarodową sieć współpracy organizacji doradczo-szkoleniowych, posługujących się nazwą Euro-Institut;

[4] promocja stworzonego I etapu studium wykonalności EuroInstytutu PL-CZ (jako efektu międzynarodowych warsztatów) - wydanie dokumentacji, zaangażowanie przedstawicieli lokalnych organizacji i samorządów w promocję, propagowanie powstania tego typu instytucji wśród społeczności lokalnej.

Zakładane rezultaty realizacji zadania:

Liczba zorganizowanych warsztatów - 4

Liczba instytucji zagranicznych, których przedstawiciele będą uczestniczyć w warsztatach - min. 3

Liczba wydanej dokumentacji dotyczącej I etapu studium wykonalności EuroInstytutu PL-CZ - 400 szt. - j. polski; 100 szt. - j. czeski

„Utrzymanie systemu szlaków rowerowych polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński”⁷¹

Celem głównym jest wsparcie tworzenia nowego produktu turystycznego w ramach systemu szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński oraz istniejącego rowerowego produktu turystycznego Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways. Celem szczegółowym przedsięwzięcia jest utrzymanie systemu turystycznych szlaków rowerowych strony polskiej Euroregionu Śląsk Cieszyński w powiązaniu ze szlakami regionalnymi, krajowymi i zagranicznymi.

Nawiązują one bezpośrednio i wzmacniają cele określone dla zadania pn. „Tworzenie i rozwój produktów turystycznych w oparciu o systemy szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński wraz z promocją” zrealizowanego w ubiegłym roku przy wsparciu środków budżetowych samorządu Województwa Śląskiego.

Rezultatem projektu będzie dokonanie napraw na szlakach w miejscach wskazanych w przeprowadzonej wcześniej inwentaryzacji systemu szlaków.

10. Podsumowanie

Zakres działania Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” jest bardzo szeroki. Obejmuje on jednak przede wszystkim sferę polsko-czeskiej współpracy z zakresu turystyki i inicjatywy o charakterze proeuropejskim. Również samorządy zrzeszone w SRIWR „Olza” aktywnie i skutecznie realizują wiele projektów z zakresu **współpracy przygranicznej i transgranicznej**, pozyskując środki z funduszy pomocowych Unii Europejskiej. Właśnie między innymi dzięki temu po okresie izolacji i „odwracania się do siebie plecami” nastąpił przełom w stosunkach między najbliższymi sąsiadami.

---

⁷¹ Oferta Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” realizacji zadania - „Utrzymanie systemu szlaków rowerowych polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński” w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

SHRnutí

Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej 'Olza' (SRiWR 'Olza') je nevládní neziskovou organizací, jejíž všechny finanční prostředky jsou určeny na realizaci základních cílů. Je to dobrovolná dohoda mezi sdruženími obcí a okresy Polské republiky, která podporuje rozvoj území, jež se nachází podél polsko-české hranice, v oblasti, kterou protéká řeka Olza. Na začátku zahájení činnosti SRiWR 'Olza' (30. března 1998) se staly jeho členy a současně i zakladateli obce: Brenna, Chybie, Cieszyn, Dębowiec, Golezów, Hażlach, Istebna, Jastrzębie Zdrój, Jaworz, Skoczów, Strumień, Ustroń, Wisła a Zebrzydowice. Později postupně přistoupili obec Jasienica (1998), těšínský okres (2000) a také obec Godów (2003). Sídlo SRiWR 'Olza' se od počátku nachází v Cieszyně. Orgány Sdružení jsou: nejvyšší orgán s rozhodující pravomocí - Valné shromáždění členů Sdružení, reprezentující a výkonný orgán - Představenstvo Sdružení, kontrolní orgán - Revizní komise.

22. dubna 1998 byl na polsko - českém pohraničí vytvořen Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko jako nová, více rozvinutá institucionální forma přeshraniční spolupráce mezi Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej 'Olza' a Regionálním sdružením česko - polské spolupráce Těšínského Slezska (RSTS). Cíle SRiWR 'Olza' jsou stejné jako cíle Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko. Našly rovněž svoje naplnění v dosud zrealizovaných strategických euroregionálních projektech, jako např. „Inforeg 2006“, „Interturism“, „Border Crossing. Modelová studie překračování hranic v roce 2005“ a „Regiotour“ - 880 km cyklistických tras vč. doprovodné infrastruktury.

Od roku 1999 v rámci Programu přeshraniční spolupráce Phare Polská republika - Česká republika, SRiWR 'Olza' provozovalo rovněž sekretariát Společného fondu malých projektů Phare CBC. Od roku 2004 Sdružení 'Olza' spravovalo Fond mikroprojektů v rámci Programu iniciativy společenství Interreg III A Česká republika - Polská republika. Nyní SRiWR 'Olza' (polská strana Euroregionu) spravuje Fond mikroprojektů v Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 - 2013.

SRiWR 'Olza' realizuje četné partnerské i samostatné projekty na podporu místního rozvoje, aktivně při tom spolupracuje s: odděleními PTTK v Cieszyně, PTTK v Jastrzębiu Zdroju, PTTK ve Wiśle, Sdružením propagace a rozvoje v Ustroniu, Samosprávou slezského vojvodství, Slezskou turistickou organizací v Katowicích, Sdružením „Region Beskydy“ v Bielsku-Białej, Sdružením obcí a okresů západního subregionu v Rybniku, Sdružením jurajských obcí v Ogrodzieńcu, nadací Partnerství pro životní prostředí v Krakowě, Sdružením obcí Jablunkovska v Jablunkově, Regionální radou v Třinci a také Regionálním sdružením uzemní spolupráce Tešínského Slezska (23. září 2008 RSTS změnilo svůj dosavadní název). SRiWR 'Olza' od začátku svého působení realizuje propagační opatření prostřednictvím vydávání četných propagačních materiálů a prezentací členských samospráv na státních i zahraničních veletrzích. Také se zabývá činnostmi v oblasti systému turistických a příhraničních informací. Od roku 2003 aktivně spolupracuje s francouzsko-německým Eurodistriktem Regio Pamina, jež zahrnuje oblast Palatynatu, region Mittlerer Oberrhein (Bádensko-Württembersko) a také oblast severního Alsaska. Činnost SRiWR 'Olza' přispívá ke společensko-hospodářskému rozvoji polsko-českého pohraničí.

17
Uroczyste podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Eurodystryktem Regio Pamina a Euroregionem Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko; Cieszyn 10.04.2010 r.

Zestawienie zbiorcze projektów zrealizowanych przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej 'Olza', w których pełniło ono rolę Wnioskodawcy lub Partnera.
Cieszyn, kwiecień 2010 r.

Tytuł projektu	Wnioskodawca	Partner/Partnerzy	Kwota dofinansowania EUR/PLN*	Wartość całkowita EUR/PLN*	Źródło dofinansowania	Dziedzina
<i>Inforeg 2000</i> (projekt z Partnerem wiodącym)	Rada Regionalna w Trzyńcu	Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, SRIWR 'Olza'	43 200,00	48 000,00	Phare Credo	Turystyka
REGIOTOUR Trasy rowerowe Euroregionu Śląsk Cieszyński - Teśńskie Szesko (projekt z Partnerem wiodącym)	RSTS **	SRIWR 'Olza'	271 000,00	385 875,00	Phare Credo	Turystyka
Euroregionalne Centrum Informacji Europejskiej	SRIWR 'Olza'	Instytut EuroSchola w Trzyńcu	9 000,00	11 500,00	Phare Integracja Europejska	Promocja UE
Modernizacja dróg dojazdowych do przejść granicznych w rejonie Cieszyna (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	Cieszyn, Zebrydowice, Jastrzębie Zdrój, Powiat Cieszyński, Województwo Śląskie	2 000 000,00	2 800 000,00	Phare CBC PL-CZ	Ochrona środowiska i infrastruktura
Zjednoczona Europa Naszym Wspólnym Domem	SRIWR 'Olza'	Instytut EuroSchola w Trzyńcu	30 000,00*	36 000,00*	UKIE	Promocja UE
Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Bez Granic (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	Instytut EuroSchola w Trzyńcu				Promocja UE
Polsko-Czeskie Uczniowskie Gry Symulacyjne (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	Instytut EuroSchola w Trzyńcu				Promocja UE
Euroregionalne Forum Szkolnych Klubów Europejskich	SRIWR 'Olza'	Instytut EuroSchola w Trzyńcu, Cieszyński Klub Europejski "Teraz Europa" i Jastrzębski Klub Europejski „Europa Nostra”				Promocja UE
Image prospect - wydanie materiału promocyjnego Euroregionu Śląsk Cieszyński (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	2 500,00	3 500,00	WFMP Phare CBC PL-CZ	Promocja
Infobusiness - promowanie, opracowanie i rozpowszechnianie informacji gospodarczej w Euroregionie Śląsk Cieszyński (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	4 000,00	6 000,00	WFMP Phare CBC PL-CZ	Promocja
Border Crossing - Modelowe studium przekroczenia granic w 2005r. (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	3 500,00	5 500,00	WFMP Phare CBC PL-CZ	Ochrona środowiska i infrastruktura

<i>Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Śląsko-Morawskim – InterTurism</i> (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	4 000,00	6 000,00	WFMP Phare CBC PL-CZ	Turystyka
<i>Utrzymanie turystycznych szlaków rowerowych strony polskiej Euroregionu Śląsk Cieszyński</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: RSTS**, Samorządy powiatowy i gminne, PTTK Oddział w Jastrzębiu Zdroju	28 000,00	35 600,00	Ministerstwo Gospodarki	Turystyka
<i>Opracowanie projektu technicznego wraz z inwentaryzacją turystyczną i kulturową szlaku 'Wiedź – Kraków Greenway' na odcinku Cieszyń-Bielsko-Biała</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: Fundacja Partnerstwo dla Srodowiska	13 000,00	17 114,00	Samorząd Województwa Śląskiego	Turystyka
<i>Promocja nowego produktu turystycznego - szlaku dziedzictwa kultury 'Wiedź - Morawy- Kraków Greenway' na terenie polskiej części Euroregionu Śląsk Cieszyński.</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: Fundacja Partnerstwo dla Srodowiska	20 000,00	25 000,00	Samorząd Województwa Śląskiego	Turystyka
<i>EUROGREEN PL. Aktywizacja i tworzenie nowych produktów ekoturystycznych w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński w ramach programów Greenways, Ekomuzea i Produkt lokalny</i> (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	15 000,00*	18 750,00*	Fundusz Partnerstwa dla Srodowiska	Turystyka
<i>Utrzymanie i uzupełnienie oznakowania tras rowerowych i szlaków Greenways</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: RSTS**, Samorządy powiatowy i gminne, PTTK (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju, Cieszyń i Wiśle)	20 534,25*	41 068,50*	Ministerstwo Gospodarki	Turystyka
<i>Przygotowanie produktu ekoturystycznego Greenway Szlakiem Myślistwa' Wisła - Chybie - Pszczyna, z elementami Ekomuzeum</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: RSTS**, Samorządy powiatowy i gminne, PTTK (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju, Cieszyń i Wiśle)	5 500,00*	11 000,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Turystyka
<i>Wyfyczenie, oznakowanie i utrzymanie Wislanej Trasy Rowerowej na obszarze polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński, z elementami przygotowania produktu ekoturystycznego Greenway</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: RSTS**, Samorządy powiatowy i gminne, SOT, PTTK (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju, Cieszyń i Wiśle)	37 600,00*	75 200,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Turystyka
<i>Infoneg 2006</i> (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	90 462,68*	120 616,91*	IW Interreg IIIA Czechy - Polska	Turystyka

Aktywizacja systemu informacji turystycznej oraz działalności promocyjnej na obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	Rada Regionalna w Trzyczno	285 474,86*	380 633,14*	IW Interreg IIIA Czechny - Polska	Turystyka
Bank Fotografii Śląska Cieszyńskiego (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	23 268,81*	31 026,00*	Fundusz Mikroprojektów IW Interreg IIIA Czechny - Polska	Turystyka
tym RAZEM ŚLĄSKIE! Promocja turystyczna województwa śląskiego podczas targów krajowych i zagranicznych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych	Śląska Organizacja Turystyczna	SRIWR 'Olza' oraz Członkowie SOT: Związek Gmin Jurajskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie „Region Beskidy”	1 000 000,00*	1 250 000,00*	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013	Turystyka
Schengen – przestrzeń nowych możliwości. Organizacja międzynarodowych konferencji w ramach wzmacniania współpracy na polsko-czeskim pograniczu	SRIWR 'Olza'	Nieformalne partnerstwo: Biuro Współpracy Dolnego Renu i Województwa Śląskiego (Katowice), RSTS** , Eurodystrykt Regio Pamina (Francja/Niemcy), Euro-Institut Kehl/Strasbourg (Niemcy)	10 200,00*	20 400,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Integracja europejska i współpraca międzynarodowa
Międzynarodowe seminarium pn.: Koncepcja powstania Euroinstytutu PL-CZ	SRIWR 'Olza'	Nieformalne partnerstwo: Instytut EuroSchola w Trzyczno	3 750,00*	7 500,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Integracja europejska i współpraca międzynarodowa
Tworzenie i rozwój produktów turystycznych w oparciu o system szlaków rowerowych Euroregionu Śląsk Cieszyński wraz z promocją	SRIWR 'Olza'	Nieformalne partnerstwo: Samorządy powiatowy i gminne, PTTIK (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju, Cieszyynie i Wiśle), SOT, RSTS**	10 000,00*	40 000,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Turystyka
Kraków - Morawy - Wiedeń Greenways - przewodnik po rowerowym produkcie turystycznym w Euroregionie Śląsk Cieszyński	SRIWR 'Olza'	Nieformalne partnerstwo: Samorządy powiatowy i gminne, PTTIK (Oddziały w Jastrzębiu Zdroju, Cieszyynie i Wiśle), SOT, RSTS**	8 000,00*	20 000,00*	Budżet Śląskiej Organizacji Turystycznej	Turystyka
INFOTUR – 2 (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	Rada Regionalna w Trzyczno	10 625,00	12 500,00	Fundusz Mikroprojektów POWT CZ-PL	Turystyka
Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko szkołą integracji europejskiej (PL) (projekt komplementarny)	SRIWR 'Olza'	RSTS**	30 000,00	36 578,97	Fundusz Mikroprojektów POWT CZ-PL	Promocja

<i>Śląskie. Pozytywna energia. Promocja turystyczna województwa śląskiego na targach krajowych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych</i>	Śląska Organizacja Turystyczna	SRIWR 'Olza' oraz Członkowie ŚOT: Związek Gmin Jurajskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie „Region Beskidy”	1 500 000,00*	1 764 706,00*	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013	Turystyka
<i>Studium Wykonalności EuroInstytutu PL-CZ (etap pierwszy) – organizacja międzynarodowych warsztatów</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: Euro-Institut Kehl-Strasbourg, Biuro Współpracy Dolnego Renu i Województwa Śląskiego, Instytut EuroSchola, RSTS** lub Rada Regionalna z Trzyńca	15 000,00*	30 000,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Integracja europejska i współpraca międzynarodowa
<i>Utrzymanie systemu szlaków rowerowych polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński</i>	SRIWR 'Olza'	NiefORMALNE partnerstwo: Samorządy powiatowy i gminne, PTTK (Oddziały w Jasztębie Żarciu, Cieszynie i Wiśle), ŚOT, RSTS**	21 836,00*	43 672,00*	Samorząd Województwa Śląskiego	Turystyka
<i>INFOTUR – 3 (Projekt z Partnerem wiodącym)</i>	Rada Regionalna w Trzyńcu	SRIWR 'Olza'	145 210,88	170 837,09	POWT CZ-PL	Turystyka
<i>Przystosowanie systemu informatycznego administracji samorządowej do kompleksowego świadczenia usług drogą elektroniczną w gminach: Brenna, Chybie, Dębowiec, Golezów, Istebna, Strumień, Wiśla***</i>	SRIWR 'Olza'	Brenna, Chybie, Dębowiec, Golezów, Strumień, Wiśla, Istebna	623 038,95*	732 987,00*	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 Program Rozwoju Subregionalnego	Administracja samorządowa
<i>Śląski System Informacji Turystycznej***</i>	Śląska Organizacja Turystyczna	SRIWR 'Olza', Górnośląski Związek Metropolitalny oraz Członkowie ŚOT: Związek Gmin Jurajskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie „Region Beskidy”	12 350 500,00*	14 530 000,00*	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013	Turystyka

* wartość podana w PLN

** RSTS - partner umowy Euroregionu Śląsk Cieszyński - Regionalni sdruczeni i sdruceni spollupráce Těšínského Šlezska

*** projekt znajduje się w trakcie oceny, przed podjęciem decyzji o udzieleniu dofinansowania

Uwaga: Zestawienie nie obejmuje Funduszy Małych i Mikroprojektów wraz z Administrowaniem/Zarządzaniem oraz projektów, w których SRIWR „Olza” pełni rolę partnerską nie wydatkując środków finansowych.